

Массе а мехкий пролетареш, вlашарlкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГlАЛГlАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГlАЛГlАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газеть арадувла 1923 шера дензь ● ШИНАРА, 24 декабрь, 1974 шу. ● № 156 (5443). ● Мах 2 кап.

ПАРТЕ ПЛАНАШ — ХАЛКЪА ПЛАНАШ!

НОХЧ-ГlАЛГlАЙЧЕН КЪАХЬЕГАМХОША КЪОАБАЛЪЮ КПСС ЦК ДЕКАБРЬСКИ ПЛЕНУМИН СССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ШОЛЛАГlЧА СЕССЕН РЕШЕНЕШ

ОАХА КЪОАБАЛЪЮ...

Грозненски шурий комбинат ше синна йолчу предприятешна социалистически ахье а кьисна дукхача хана дезз цу ахье хьалхаре моттигаш дlа ца хецаш хьайоагlа.

Доккхий хьахьегама толамаш доах тха коллективо пятилетка дихьагlча къоастамбеча шера а. Укх шера валовя продукцин арачецара план а продукции маькала инкхара план а тlехкхоачашъяь. Планаь совгlа маькала яьккхай 978 эзар сома продукци, планал совгlа 1035 эзар сома продукци ара а яьйнай.

Иштта дланаь совгlа дукха продукци арахийшар тха коллектива КПСС ЦК Пленума хулача денюшка а. Из къахьегама толам цу доархlамеча событеца хетабир къахьегамхоша.

КПСС ЦК Пленума а йиссазагlа хержача СССР Лакхехьарча Совета шоллагlча сессе а материалаш комбината хlара болхлочо дlайоазайташ, царех къахьегамхой дlахкетабеш дукха болх бу укх деношка предприяте агитаторапа, политинформаторапа.

Ю. АХВЕРДЯН,
Грозненски шурий комбината директор.

●

КХЫ А ДИКАГlА КЪАХЬЕГА ДОГ ДОАГlА

Боккха тркие тlабахийта йийшар тха ферма коллектива 16 декабре хиннача КПСС Центральни Комитета Пленумо йийна а йийца кертерча хьакъе моге а яь 1975 шера СССР халкъа боахам дегlабоалабара Пачхьалкхен планен СССР Пачхьалкхен бюджетен проекташ юецаш 18 декабре Йоккхача Кремлевски дворецо хиннача йиссазагlа хержача СССР Лакхехьарча Совета шоллагlча сессе материалаш.

Оаха дег тlара къоабалъю КПСС ЦК Пленума, йиссазагlа хержача СССР Лакхехьарча Совета шоллагlча сессе решенеш.

Укх шера толамца кхоачашъяь тха ферма хьайбаш лелабераша шура ямкхерам пачхьалкхенга йоалара йиссагlье пятилетка халкъбоахама план.

Дьахен экономика дегlайоалаяь чlоагlъерах, наьха хьал-торо тоаярах партен правительствая ча йоакхона жоп душ тlехьа тlайоагlача хана кхы а дикагlа хьокхамаш гойташ, иза, хьинар кхо ца дешь къахьегаргда оаха.

Я. ХУНАРИКОВ.
Маурски района «Красное знамя» колхоза шурий-товарни ферма бригадир, Къахьегама Цlена Байракхо орден лелабер.

●

НАЬХА ЙОАКХО Ю

Чlоагlа дегаш гlоздьмаа ешаш Iомаеш ба тха бригадахара механизатораш КПСС ЦК декабрьски (1974 ш.) Пленумен йиссазагlа хержача СССР Лакхехьарча Совета шоллагlча сессин материалаш. Цар тlа дика кьагойт вай Дьахен экономике дlахо дегlайоалаяра, наьха вахар кхы а дикагlа хиийтара партен правительствен хадданаь ца йола йоакхо. Махка-яьшташа зlе мадеххара я 1975 шера йола СССР халкъа боахам дегlабоалабара Пачхьалкхен планаш Пачхьалкхен бюджети. Цар тlара хlара цифра — вай махкарча наьха хьал-торо дакхъяра дола къамта тешал.

Цу исторически документашка а декабрьски (1974 ш.) Пленуме КПСС ЦК Генеральни секретара новкъоста Леонид Ильич Брежнева аьнча къамаьло а керда толамаш дахара оарцагlбаьккаб тха къахьегамхой.

Хlаш синлонаь кхашкара балхаш дlадоладе эша техника тоаеш, удобренеш ёттарца летташ хьъяьдеш болхаш ду оаха. Цига белгадбаьнна дика къахьегаш ба тха механизатораш Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета депутат Чоьсиев Паша, Хамиев Юсуп, Котиев Деуд, Хамдоев Ваха, кхыбараш.

Хьетlаьулача кердача, 1975 шера кхы а доккхагlа толамаш дахара парти, беррига советски нах тlаьхьех КПСС ЦК декабрьски Пленумо. Из тlехьхам дег чура хьалхьаьнча тха механизатораша дош денлай кхашкара бlаьстае балхаш дlадоладара эша еррига техника а тlедьатоссаш гlарс а Советски Эскарен Тlема-Форда Флоти деза Ди — 23 февраль хьалтlехкачалехьа кийча хилийта.

М. ЕВЛОЕВ,
Назрановски совхоз - техникума тракторно - кхай тlарча бригада бригадир, Ленина орден лелабер.

КАГИРХОШТА — ТlЕМА-ПАТРИОТИЧЕСКИ КХЕТАМ

[illegible]

ХlАМА ХЬАКХОЛЛАРА ПЛАНИ БЮДЖЕТИ

ЙИССАЗАЛАГlА ХЕРЖАЧА СССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ШОЛЛАГlА СЕССИ

Москве 20 декабре шин боля чакхбаьнхар йиссазлагlа хержача СССР Лакхехьарча Совета шоллагlча сесс. Сессе хьежар 1975 шерарча СССР Пачхьалкхен планагlа Пачхьалкхен бюджетаген. Уж документаш дувлаш депутаташа дега тоаж а хулаш болгалдьхар питиалетка дихь шера халкъа боахам деррагlа дегlабоагlнага Iалашйъь хилар, коммунизма материально - технически база хьакхоллара хьалхашкхьа баьнкха боккха гlа хилар. Тlа-тlа бокъонца хоалуш да КПСС XXIV съездо оттаьча чурчен арахьарчен политикад доала беркат. Из политика чlоагlа хьаллоаш беррига советски наха, хьаллоаш дегаш вlдеша, творчески бача балхаца.

Питилетка чакхйоалача шера Пачхьалкхен плано ихе шера юххера втогаш чулоаш. Цуь заданеш низкъало хле а, уж дархlа эз зlамигагlа кхаш санна. Оттадаьр тlехкхоачашдара тlехьа къоасам доаттабе йоа а я, доаттабе а беза. Иштта я вай пачхьалкхен Iаьлала лакхехьарча органа депутатий уйла.

Iуйрийна 10 сахьт дальча Йоккхача Кремлевски двореце хилар Союза Советен Къамий Советен цlьени аь шоллагlа заседани.

Чlоагlа, дlавхдаь тlоаренн детти, урагlайтта тlавийар депутаташен хьайниен новкъостий Л. И. Брежнев, А. А. Гречко, В. В. Гришин, А. А. Громыко, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, Ф. Д. Кулаков, Д. А. Кунаев, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, В. В. Щербицкий, П. Н. Демичев, П. М. Машеров, Ш. Р. Рашидов, Г. В. Романов, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, В. И. Долгих, И. В. Капитонов.

Заседани хьайийлар СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совета председатель Я. П. Рубенс.

1975 шере СССР халкъа боахам дегlабоалабара Пачхьалкхен планах юххера къамьа дир СССР Министрий Совета Председателен заместитело, СССР Госплана председатело Н. К. Байбаков.

СССР Лакхехьарча Советь Союза Совета Къамий Совета массе а оаlоахьара а чlоагlа а хьежар СССР Министрий Совето хьачуенача 1975 шера СССР халкъа боахам дегlабоалабара Пачхьалкхен плана проектага, хьар из. Палатий планово-бюджетний отраслевии комиссей заключенешкш содокладашкен, депутатий къамьалашка белгалдир 1975 шерара план КПСС XXIV съезда оттадаь декхараш кхоачашдеча бокхаш бола керда бокха гlа хургхилар.

Планово - бюджетнии отраслевии комиссей содокладашкен депутатий къамьалашкен план йизза къоабалйир.

Планага хьожаш планово-бюджетнии отраслевии комиссеш предложени йоалайир ассортимент дикагlа хилийтарен 130,2 миллион сома товарий остатках йохкара юкъейоалаярен чотах халкъа эша товараш хьадерен доалерен план йоккхагlа яь. Цо тоаре хулийтаргьа бюджета доходаш 126 миллион сома дукхагlа хилийта, доагlаш дола хувцамаш дертла халкъбоахама плана.

Iалашеш материальни ресурсех, производственни мощностех, дlахо а дикагlа пайда эцара, продукци цу дlахь хьина зlадола материальни къахьегамен рузкъа кlезиг а дола дукхагlа яккхарен из дикагlа хилийтарен дукха керда мощносташ сихагlа юкъейоалаяра а уж караерзара а, общественни производства эффективность лакхъярен вай экономика дегlаяра интенсификаци чрен дукха баьха ха йоалга дlадаиккхара тlаерзаь доархlаме дукха предложенеш йоалаьй депутаташа.

Планово - бюджетнии отраслевии комиссей заключенешкен цхьайолча депутатий къамьалашкен теркам тlабахийтар материальни ресурсех, къаьстта мехкадьттана цхьана хьайоагlача газах, Iаьржача металла прокатах, цементах, кхычарех дикагlа пайда эца безаш хилара.

Гlишлонъю материалаш кlезигагlа дlаяххийтар дукха СССР Госстроя тlаьндаш, хlаьзарча дукхагlа пайдане а яча проекти дарда тlа гlишлошъеча керттера материалаш дlаахийтара керда прогрессивни отраслеви нормаш оттаяр. Материальни ресурсех дикагlа пайда эцара наьхьаш лехаргда план кхоачашъеча хана.

Депутаташа, йоахар дlахо Н. К. Байбакове, нийса оттадир производстви цхьаьэнча тайпашна мощностех пайда эцара тоаде дезаш хилара дош. Хlаьта СССР министерстваш ведомстваш, союзни республикай Совминаш, СССР Госплан, СССР Госснаб бола беш йола мощносташ йизза Iалашъяра кхы тlа а материальни ресурсаш лаха а, кхьйола мероприятеш чакхъяха а, продукци дукхагlа араеца а дешхервий я.

Продукци кьедола тайпаш дикьа лоха йолаш хилара критически замечене йир сессе. Министерствашен ведомствашен, союзни республикай Совминаш продукце дикьа йийра дешаш шоай хlара деnарча баха тlа доархlамегlа декхар дарпlа деза, цар Iадамде деза планови заданеш практически кхоачашъелгъ, дика йоацеш наха па хоаттеа продукци арахецийта дlа а дахьакха, кхьйола мероприятеш чакхъяха еза. Дикала бола тlаьхьожам иштта чlоагlагlа бе беза стандартий Пачхьалкхен комитета онгlоаттахьера е.

Плана тlа дерхl, аьнар дlахо Н. К. Байбакова, хьабий бохамаш доакьар кийчдарча лаьрхlа машинаш 9 процент дукхагlа аралена. Цу тlа къона безнаш хьалктедарен чуоттадаь кхабарен комплексашта лаьрхlа машинаша оборудовани арахецийта 1974 шераца инйсдича 7-зза гарга, хьалхарен хьалктеарен чуоттаь кхабарен комплексашта лаьрхlа машинаш оборудовани арахецийта 1,5-зза алсамалагда. Хlаьта а цу тайпарча оборудованеца болхамаш дизза Iалашдулаш из хьаьра мощносташ па тоьаш хилерах. Цуяна дийна дукха за йоацаш вlашагlъелавча хьайбаш бохамаш доакьар кийчдарах машинаш ча Министерствана капитальни вложени обьем 26 процент дукхагlа яьй.

Депутатий къамаьлашка, комиссей заключенешка белгалдир машинаш хьеечара кхоачамбоацараш. Тlадоагlача шера машинашъяр дегlадоаладара темпаш бlарча хьанйцача промышленносте йолчул лакхагlа оттаьй. Машинаш хьаяра дегlадоаладара йола капиталовложенеш 30 проценташ тlех алсамъяьхай.

Депутаташа оттадир цхьайола объекташ хьалъяра капитальни вложенеш алсамъяхара дош. План оттаеча хана доархlаме йийна халкъбоахама плана номенклатура чуйоагlа объекташ хьалъяра йолаш йола проектно-сметни документаци, хlаьта иштта гlишлошъеча подрядни организацеш тороаша.

Депутаташа айдир бокххача доархlаме дола стройкаш оборудованеца Iалашъеча долча кхоачамбоацарех, къаьстта из хьаахийтара ханаш лила йолагlача тайпара ха хилера дош. Цо новкъарле ю мощносташ шоай ханнахьа болх бе йолехийтара. Стройкашта комплектовани ара дош дака уйла. Гlанийта къоастадир СССР Госпланов СССР Госснабон машинашъеча министерствашна дакъа а доацаш, хlаьта вlашаш дага а бьйна оттача предложенеш чlоагlъяй СССР Министрий Совето.

Хlаьи СССР Госснабо, СССР Госплано, министерствашен ведомствашен дакъа а доацаш, кийчъеш а стройкаш оборудованеца Iалашъяра системе тоаярен комплектовани еча организацей из хьеча заводий оборудовани шоай ханнахьех комплектни доаттаярах бола бехктохкам айбаран хьаркъехьара предложенеш.

Юххера къамаьл чакхдоаш докладчика белгалдир, никъара вийда эша коммунальни объекташ хьалъяра дикиа средстваш дlаяла лаьрхlа хилар. Цунна лаьрхlа СССР министерствашкара моттигерча Советашка коммунальни гlирсаш хьалдара дlаделар 300 миллион сом совгlа, хlаь-

(Йистедоалар 3-ча оагlо тlа).

ШЕРА ПЛАН — ХАНАЛ ХЬАЛХА

Пхе шера план ханал хьалха кхоачашъяра шерра социалистически ахь йоаржавьй Н. Анисимова цlерагlча Новогрозненски мехкадьтта чакхдоахача завода цехий, установкай технологаша. Цу ахье хьалхалаттарех я Васильева Лидия Николаевнае кулгадлеча № 43-5 йолча установка коллектив. Шера план ханал дукха хьалха кхоачаш а яь, мехкадьтта продукци арахецара тlадоагlача шера январь бетта план 19 декабре кхоачашъяьй цо. Иштта дика къа а хьегаш завода цехашта юкъе яьржача социалистически ахье хьалхара моттиг яьккхай Румянцев Петр Ивановича кулгалдеча кхоалагlча цеха технологаша. Цар а дукха хlама ца эшаш хlандахьа кхоачашъяьй январь бетта задани. Шера планагlа лаьрхlачул совгlа арахийцай бlаьи эзараш сомий маьха мехкадьтта продукци.

Кхиеа установкашта хьокхам тоаш къахьегаш я Гаслиев Заид Юсуповач керте латтача установка коллектив. Цо а питилетка дихьагlча шера план 8 декабре кхоачашъяьй.

Г. МОСКАЛЕНКО,
Новогрозненски мехкадьтта чакхдоахача завода планови отдела экономист.

* * *

Халкъа эша товараш дукхагlа дикагlа хилийтара тlагlертта къоасам доаттабеча Грозненски швейно - трикотажни объединене болхлоша башха дика къахьегама толамаш доах питилетка дихьагlча, къоастамбеча шера. Цхьа бутт дlабаьхийтабаш цар пачхьалкхен плани тlанйца социалистически декхараш дикка тlехкхоачаш ца деш. Иштта къахьегарах товарни продукци арахецарен из маькала инкхарен кхьайтта бетта план 102,9 процент кхоачаш а еш, планагlа лаьрхlачул совгlа цар арахийцад 120 эзар сома маьхера кlувсим, валезаш, кхычаьхьа кортахеш, кхьйола трикотаж изделеш.

Уж къахьегама толамаш доалача дизза лакъа а лоацаш социалистически ахье хьалхара моттиг яьккхай Каграманян Гурген Михайловича кулгалдеча трикотажни участка коллектив. Цхьа бутт совгlа за а цо питилетка тlехкьарча шера чотах продукци хийцъю. Хlаналехьа шера задане совгlа участка болхлоша арахийцай 110 эзар сом мах бола трикотажни изделеш. Заданеl совгlа 88,7 эзар сома товарни продукци ара а хецаш чакхбаьккхар дlабаха кхьайтта бутт Ляув Махмуд Идрисовича кулгалдеча ткацки фабрика болхлоша. Цудухьа хlаналехьа кхоачашъяьй цар а укх шера план.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

Сахагlен кlоаргагlеш буруш а толаш ханал хьалха кхоачашъергъа пхе шера план кхача девзаш къахьегаш ба Малгобекски буруш тохара балхий управлене Попхадзе Гурами Григорьевич керте латтача № 926 йолча буровой бурувдеттараш. Къаьстта дика къахьегама толамаш доахаш цакъабоагlа уж кестта хьехулача кердача шера. Шера планагlа 1750 метра тlанйцача социалистически декхарех 1850 метра буруш тоха дезаш бар уж. Иштта кхоачашду буровой коллективо ше шера тlанйца хинна социалистически декхараш? Дьахача къахьегама толамаша къаьта хьахьокх уж тlехкхоачашдаь хилар. Хlаизлехьа бурувдеттараша техад 1870 метр буруш. Из хул шера планагlа лаьрхlачул 120 метра тlанйцача социалистически декхарел 20 метра дукхагlа. Скважина йоакхача тохаш дола бурув 4500 метр кlоаргденнах.

Иштта йолча кlоаргаленна кхачара дукха [illegible] дийзад бурувдеттарий. Цига тохаш дола буруш 4430 метр кlоаргденначул тlехьагlа 2500 метр кlоаргачура 4430 метрга кхаччалца 189 миллиметрови эксплуатационни колонна Iочухийтар цар. Сиха маркхал чубуаш а маркхах арабетташ массехказа нийсденна кхоачамбоацараш дlадоахаш эшаяр цар нийслу халонаш. Хlана тlерча мелликарча мехкадьтта тlоаташта тlахкачара буруш тохаш ба уж.

Къаьстта дика толдыьа бригада бурувдеттарпа шоай техника - экономически хьокхамаш а. Буруш тохара сурах лакхъярах, химически реагенташ, утяжелитель, электроэнерги, кхыйола материалаш кхоарах, бурильни инструментех бизза пайда эцарах укх шера пачхьалкхенна кходаьд 189 эзар сом. Шера тlанйцача социалистически декхарех балха ханах 86,6 процент пайда эца безаш бар уж. Хlаьта уж декхараш а толамца кlоачашдаь.

Укх шера къаьстта дика къахьегаш хилерда белгалбьаьнаб бурувдеттараш цар гlоныьаш Муслев Яхъуб, Неткачев Юрий, Келигов Беслан, Балаев Болатхан, Дзейтов Махьмад, кхы дукхаа-барш а. Цар хlара сменагlа норманаш дикка тlехкхоачашдо.

СУРТА ТlА: тlанйца декхараш иштта кхоачашдаьл хlара доазийташ за буровой начальник Г. Попхадзе бурувдеттарашта М. Дзейгова, Б. Келигова, Ю. Неткачева, Б. Балаева.

И. ИЛИЕВА тиасти сурт.

НОВ. Х. О. ВИШНЯКОВАЙНА НОХЧ-ГlАЛГlАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИИЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА

НОХЧ-ГlАЛГlАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

УКАЗ

Партийни организацка дукхача шерашка беркате болх барахьа, ше ьча лийнахь деша кхоахьа цу дизарца дувзаденнехьа Нохч-Гlалгlай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лойла нов. Вишнякова Хаинфа Османовнайна — КПСС обкома бехктокхамерча болхлочоа.

Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель **Х. БОКОВ.**

Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь **Г. СКЛОКИН.**

г. Грозный.
1974 шу, 18 декабрь.

НОВ. М. Ф. ДЬЯЧЕНКОНА НОХЧ-ГlАЛГlАЙ АССР ТРАНСПОРТА ЗАСЛУЖЕННИ БОЛХЛО ЯХА СИИЛЕН ЦlИ ЯЛАРАХ ДОЛА

НОХЧ-ГlАЛГlАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

УКАЗ

Республика машинашъа транспорт дегlайоалаеча дика гlуллакхаш карагlдувларах Нохч-Гlалгlай Автономни Советски Социалистически Республика транспорта заслуженни болхло яха сийлен цlи лойла нов. Дьяченко Михаил Федоровича — Ленина орден лелаеча Къилбаседа-Кавказски машинашъа Грозненски отделене профессиональни союза районни комитета председатело.

Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель **Х. БОКОВ.**

Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь **Г. СКЛОКИН.**

г. Грозный.
1974 шу, 18 декабрь.

НОВ. Н. П. АЗЯВИНА «ХЬИЛА БОЛХАРАШ КlАЛХАРБАХАРАХ» ЯХА МЕДАЛЬ ЯЛАРАХ ДОЛА

НОХЧ-ГlАЛГlАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

УКАЗ

Хила воаш хинна саг кlалхарвоаккхача денал долаш дихларах СССР Лакхехьарча Совета Президиума цlерагlа «Хьила болхараш кlалхарбахарах» яха медаль лойла Азявин Николай Павловича «Чечингушмелиострой» Каргалински участка дlа-юха ледача механизированни колонна механика.

Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель **Х. БОКОВ.**

Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь **Г. СКЛОКИН.**

г. Грозный.
1974 шу, 18 декабрь.

ШЕРАГIА ЮКЪЕКХУВЛА КЕРДА ОБРЯДАШИ ЦIЕЙШИ

КПСС ЦК Программа тIа йоаз «ХIара халкъе прогрессиван традицеш хьаа а лелаш, уж берригаъ советски наха юкъе йоржа а еш, партие махулла дегIаккхуьйларгья коммунизм хьалъерий керда, массавена а гаIаш йоля революционни традицеш».

Торжественни хьале дезду тха районе пиофералла, комсомоле, КПСС членадла дIаэвен, Советски Эскаре гIулакх де болхе кагий нах никъаболхеш, сат йолаяра мьаре ахара сайна долен, бер дар, оахана хьалхара боал тассар, хьувкъам чубар, цхьана бахаш маров сесагон тиъаъ ихкъ шу, шовзткъеи итт шу дахкар, вешна сат дIаволлар сайна долен денош.

Шелковчанашна уж цIейнин денош мишта дезду дуьна белам ба са.

1967 шера 20 сентябре районе эттара хьалха Каргалинская яхача станице хилла «октябрины». Уж яьир Воронина Женей сийна. Цу шера 10 класс тIехаика дешаш чаккъвиккарах цуьна елар ВЛКСМ ЦК значок. Из яр дешархой производствени бригада бригадир. Районен республикен хьалхара моттиг лъактарах бригадина йир ВДНХ диплом.

ЧIоагIа ешукъадоам октябрины: ухказа йиш я лаййоалой заявкаех художественни самодеятельноста коллективаша оттадеча концерташка хьажа, бераташа - боазарашна цхьана шуш тIа хайна чай мала, массане цхьана илеш доахаш ха безане дIахьа.

ХIаьта къайле мичай, дымшера гIулакх боьвоина кадапаьд оьина хетача наха бер дар, къаьстта а духхашха бер дар сайна дола хIама массаверг дIахезийтар духье дина тоабай кешна леладеча гIулакхох пайда эцаш хилар. Викьаье денна, хенаш юкъе а ца воккхаш, кердача тайпара, дзьш-иоалаша, гаргарча наха, доттагIаша, ихьметтой йоIн аIамсаги балха долча предприятей е колхозий коллективаша дакъа а лоацаш торжественни хьале сат йоалаяри йоI маьре яхара хилча. Из дика коммунистически традици я.

Сат йоалаяран йоI маьре яхаран торжественни хьале регистраци ю цу гIулакхъ хоза кийчъаьча клубашка, культура Шелонашка. Регистраци ега лакъа довцаш тул предприятей, колхозий, совхозий кулгалхой, партийни организацей секретараш, ихалхалаъ Советий членаш, юрта Совета депутаташ. Цу тайпара регистраци яьй ухх шера 265 сага.

Дика традици а хинна дIаэтташ тха районе комсомольски хьисапе че а ш сат йоалаяри йоI маьре яхийтари. Цу тайпара сат йоалайяр Сары-Су яхача юрта. Юртарча клубе торжественни хьале регистраци йир комсомольцашта. ТIаккха йоккха че а йир, дукха довзар а хилар. Иштта хоачча тайпара сат йоалаелга вIаштIехьдаькхадир Селиметовсева Раиса керте латтача юртарча вIалнаьхе Совето. Клуба сцена хоза вIувсаш дехха кийчъенар, доросжаш дехкадар ерригача задIе регистраци еча столига ихаччашь. Сцена тIа лакке гIолла эрсийн нохчийн меттала дай «Марша догIийла шо!», «Ирах хьада шуи» яха йоазош дар. Торжественни хьале регистраци йир йоIан аIамсаги.

— Марша догIийла шо, хьамий! — йоах юрта Совета председателя йов. Даутова.

Тайп-тайпара хилла йолча наха хьалхьов клуба зал. Медицински сестра Айбулгакова Сакинате колхоза шофер Кульчинов Базали шовзтта дика боазам беле а, нускалчен маьрага хьалха лов лаха. Укх шера 26 октябре торжественни хьале регистраци йир ПМК-3 болх беча Макаров Николайси Нарожная Надеждаса.

25 шера шоаш цхьана бахар торжественни хьале белгалйьихкар Шелковская яхача станицерча юкъерча школа хьехархоша Нестеренкоаглар Александр Алексеевичем Людмила Афанасьевнаса. ХIаьта 50 шера цхьана баьхак маьри сесаги торжественни хьале белбар хIаиз мира юкъедоагIаш лаьтта тха районе. Иштта, масала, 50 шера шоаш цхьана бахар кездир колхозхочо Хлебников Иван Яковлевичем шун сесага Раиса Николаевнаса. «Къонабараш» яхача клубе хьатIабаьхкар хоза кийчъаьча «Волгана», Юбилярашта хьалхашка дихьар тух - сискал. Сочерча салалара цIагIа бахе маьт боаааш путевкаш цу юбилярашта Ленина цIерагIча колхозо.

Цул тIехьагIа «къонабарий» заявкаех дола балеш овлаш, шнараш доклаш концерт оттадир художественни самодеятельноста коллективо.

1974 шера 17 сентябре тха районе хилар из Iуш цIей. Цига саха итогаш йир из леладераша шера баьча балха, 1975 шера йола керда планаш белгал а йир. ЦIей деакача яьхкаяр Наурски Надтеречни районий делегацеш.

ХIара шера колхозашн совхозашен дикагIа къахьегама толамаш даьхар дезду тха районе «хьункъама» цIей. Из цIей дездеча хана колхозе е совхозе торжественни хьале тIазн социалистически декхареш.

ХIара юрт, хIара колхоз е совхоз ший башхалоаш йолаш я, цуьуьна «хьункъама» дIейш а тайп-тайпара дезду цига. Цу массенахьа тж чаккхаьнилачуд тIехьагIа мара хилаш районе цIей. «Хьункъама» цIейта кийчду культура Шелонашка кийчъаьча сценирега хьежжа. Клубашкара болллойн художественни самодеятельностe дакъалоацараша хинна Iаш цига, укхазе-гуъну юртара боррига нах а. Уж цIейш тео дIадахьа гIерт наха дищ дуьне лушт дига латтаргдолча тайпара.

Районе ептта белгалдолийн хьийбеш леладечуд ю. ШолгIа дуьуд дукхагIа шура тьякъдечу доярашка, цар цIейш социалистически декхараш кхоаччам мишта ду хуьш, шерра йоазйит толашагIбарий балха опыт.

Шоаь тайпара цIейш да «Коммунистически къахьегама ударник», «Заслуженни колхозхо», «Сий дола колхозхо» яха цIераш тахкар, колхоза членалла дIаяхалу кагирхой бейбар, пенсе баха ха ираш вакъабахар торжественни хьале хилар.

«Путь к коммунизму» яхача колхозе чIоагIа хоза вIаштIехьдаьккхидар лаьттадца къахьега довча кагийча наха мелкарашта хетадаь цIей. ТIана аьнна наьах хьалйиза яр клуба зал. Цига гулвеннавар станицера 500 совгIа сат. Массава а лог гIоздаьнна ва. Хьахозам да иллеш, шнараш. «Хьона ба Даьхе, тха хьинарера къахьегам» яха йоазув да транспаранта тIа. Сцена тIа лакке хьалтеха доал тIахьехам беш дола плакат: «Ний дика хилба шун, къона лаьтта леладераш. Балхах ка яхал шун!».

Сайре хьаьла, колхозе доар хIаме сий деш болча наха, орденаш лелаераша механизаторе Дорофеев Михаил Васильевича. Iаьсий леладеча Мартыненко Екатерина Дмитриевнас, колхоза председатела Травин Николай Петровича. Локхаш торжественни марш е йолаш зале хьачудаь Даьлен совгIат — Къахьегама Цlеча Байракха орден тIайолла колхоза Байрахх. Из яхьаш воагIа колхоза толашагIа вола тракторист Шарунов Иван Андреевич. Цун ассистенташ — комсаш лелаер Тихонова Нина Григорьевнаи тракторист Скрепкиноь Иван Кириллович. Байракх яьыраштa тIехьа боагIа шоай къахьегама коллективе тахая колхозхоша хьалхаш бола кагий нахи мехкарий. Уж ба Манеев Владимир, Шарунов Валерий, Лазаренко Владимир, Агеев Николай, Аулина Нина, Мамунина Татьяна, Козбаев Хьусейн, Сулейманова Нуржаташ. Абубекарова Азиям, Абдулаазизова Тамара. Дубовской юкъерча школе итт класс чаккхьыкхачул тIехьагIа шоай юртарча колхозе болх бе лаьрхIад яр.

Колхоза председателагара колхозхочун къахьегама книжкаш хьалу кагирхоша. Дог тохалоаллийташ я веьча юртара лаьтта чудоаь шкатулке цIеча лента тIа а йалла хьачуяхье минуташ. Из яхьаш воагIа колхоза къамагIвола механизатор, пенсионер Кочетков Михаил Осипович.

— Мах баь заргвоакаш селлара деза лаьтта да ер, — йоах из, кагирхой болчахьа дIа а вийрза. — Укх тIа къахьигаш вай даьша, даьшашна. Хам белен, дукха беркат вайна луча лаьттана.

Из деза лаьтта пенсионере дIалу къоначерга. Цул тIехьагIа сий долча колхозхоша-зале хьачуьтеш укх шера чудена эттак хьинкача кIайна хьалра яь йохха хоза етта йоахаа нахьх, из вар дIалу такaн вола колхозе членаш доарIача кагийча нахаши мехкарашн.

Къамаьлаш ду колхоза ветеранаша, коммунистически къахьегама ударникаша, колхозе хьалхеле леладераша. Дег чу ухаш да вовесаш леладеча Арсаева Буччус даь къамаьл.

— Тешамерча къоашача кулгашка дIалу оаха къахьегама эстафета, — йоах трактористa Дорофеева.

Кагирхой даькъаьа бувцаш къамаьлаш ду ВЛКСМ райкома секретара Н. Т. Каганка, комсомола комитета секретара йов. Кожубекова, моттигерча школа директора йов. Ложкинас, юрта Совета председатела йов. Магомедова, кхичар.

Сатем эттача зале хьахоз колхоза члений мугIарашка оввтташ бараша бувча дувна дешаш:

— Колхоза члений мугIарашка оввтташ, оача торжественно дув буъ, тхоай колхоза сий дола къахьегама традицеш тешшаме дораен дегIаккхуалеш, лаьтта дела, шун хаш бе, тхоай гоазал дани лаьхье, вай гIулакхашта мутIахьа хила.

Кагирхоех хIарашна дIагIа е волаш барт боаххх колхоза байракха. Цул тIехьагIа колхоза правленеи партиони вIаргIа кагийча нахан мехкарашна совгIаташ ду.

Колхоза дезалах дIанисташа кагирхошта хетаь сайре чаккхьылар художественни самодеятельноста дукха концерт оттадаршь. Сцена тIара хьахозаш дар Даьхенах, партех, лаьттах, ялатах дола иллеш.

Сий статья чаккхайоалар шоана довзийта белеш бар са сийна дицдала йиш боацаш дола цхьаьна цIей. Из да Советски Эскаре гIулакх де болха кагийнах ваккъабахар.

Советски Эскаре гIулакх де воддига боккхача доархIаме хIама да хIара сага, цуи дезала, доттагIашта. Цудухьа, уж тайпа моттиган хулача хана культура районни ЦIа ергадаьккха кийчдина хоза болх бу клубашкарча активисташ. БIарг тIаоттаргболча мотте хьатох нар плакаташ, лозунгаш, Советски Эскаре вIаргIашйина сийлахь гIулакхаш дувва витрин. «Даьхе тешаме лорвер хилаш» — иштта я тха ерригача гейтара агитаге кертера тема.

Болгалъаьча хана иахах хьахьоз зал. Хургбоача салтий наьхха тIа йоал вIаьга оIе байракхилг. Иштта, торжественни хьале хоза накъа е боах оаха Советски Эскаре гIулакх де болха кагий нах. Иштта хул уж юха цIаберача хана е. ЦIабаьхкачь бIухоше отчет лу шоаш боа беьча хьолективаштa, Даьхена хьалхашкара декхараш шоаш кхоачам хилата даьд дува.

Р. МУРТАЕВ,
КПСС Шелковской райкома секретарь.

№ 24 ЙОЛА «АГИТАТОРА БЛОКНОТ»

«Белоруссе партийни организаце идеологически кадраш дьахаржаеш цариа кхетам баларен балхах» болча КПСС ЦК соьам «хоачешбара» лекхерий хьалъекхьарча областной партийни организаце активах болча хоамаца дIайолалу КПСС Нохч-ГIалгIай обкома пропагандан агитацен отдела «Агитатора блокнота» аргIанара, укхаъ йиьлагIа номер. Цу хоамаца ювзаденна я «ДикагIа кхетае идеологически кадраш» яха редакционни статья.

КПСС ЦК Генеральни секретара йов. Л. И. Брежнева США Президентаца Джеральд Фордаца хинна вIашагIкхетар МНРП III съезд хиннеи Монгольски Халкъа Республика хьаяьи 50 шу дизара лелаьича Монгольски халкъа-революционни парте ЦК-ои МНР Сийлахь-Йоккхача хуралон цхьана ьеча торжественни заседание Л. И. Брежнева даь къамаьлаш дIадовзийташ я «Машаре дуьней халкъашта юкъера кхерамзаьи чIоагIъяра духье» яхача темагIа агитаторашти политинформаторашти новкъостала оттаь методически рекомендаци.

«ДоархIаме даташ» яхача рубрикана кIал я КПСС обкома инструктора Ю. Кравцова «Энергетика Дия» яха статья. Цу тIа дуьш мехка а, Нохч-ГIалгIай республика а энергетикашта каргIдаьйнарах.

«КПСС обкома X пленума решенеш кхоачашъеш» яхача рубрикана кIал я КПСС ЦК-рча общественни Iилмай Академе Iилман атеизма институтa стажера А. Каратаева «Атеистически болх беча обществени ... доархIам» яха статья.

Укх номер тIа Политинформаторашена «Политинформаторен агитаторен словарь-справочникаг» йола аннотаци я.

Кхийола материалаш а я «Агитатора блокнота» тIа.

КАГИРХОШТА КХЕТАМ БАЛАРА ЙОАКХО Ю ПАРТОРГАНИЗАЦЕ

КАРЕЛЬСКИ АССР. Кадьат дош йола еза-йоккха машинаш еча В. И. Ленина цIерагIча Петрозаводски завода партийни организаце боккха терхам тIабоххийт кагирхошта идейно-политически кхетам белара. Предприятена болх беча хIара 10 сагах 9 сат тхьаь итт шерал хIеаягагIа ва йолаш ва. Цудухьа партийни комитето ший заседанешка хан-ханахьа дуьш комсомола кулгал хара дешаш, цу тайпара лостам тел партийни организацешта а, ВЛКСМ членийн кагирхойн политически дешара гIуйьйх тоадера йоакхо я.

Заводе 100 совгIа дикагIа болча инженерно-техническа болхлоша партийни, экономически дешара, комсомольски политически дешара сета пропагандистски болх бу. 150 коммунисто цехашка каст-каста беседаш политинформацеш я.

ТIаьх-тIехьагIа дукхагIа дарбоал латт къона бараш опыт болчар новкъостал доага. ДикагIа болча кадрови болхлоши къоначи производствени кхаьта профессиональни говзал iомалара новкъостал даь ка Iеш, цар морально-политически гIулакхаш тоадара гIо а ду.

СУРТА ТIА: дерзадала опытан мастера В. В. Никифорова дувцачуга ладугIаш ба № 19 йолча заводской технически училищера дешархой. Укх кагий нах юкъера школа чакхьыккхачул тIехьагIа баьхаб училище дешa. Цар бовза ба квалифицированни токараш хила.

С. МАЙСТЕРМАНА сурт.
ТАСС фотохроника.

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА МАССАЗАРЧА КОМИССИЕШКА

1975 шера йола республика халкъа боахам планаш бюджет тIа Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совете хоаца кхоачам хьедена массазарча комиссий вIашаг тIа заседанеш хилар 18 декабре. Цар болха тIа дакъа лаьцар Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета планово-бюджетни комиссе членаша, промышленностах, гIишлошъярах, транспортах, бувзамах йолча комиссе членаша, юрта боахамах йолча комиссе, укхцIеное дораярах социальни Iалашоеах йолча комиссе, халкъа образованех, культурах, спортах йолча комиссе, бахача наха коммунальни бытовойн гIулакхаш дара йолча комиссе, торговлен юкъара кхача кийчбараха йолча комиссе, Iалам лорадах йолча комиссе, кагирхой гIулакхашта йолча комиссе.

Заседанеш дIайохош вар Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета планово-бюджетни комиссе председатель В. Б. Назаров.

1975 шера Нохч-ГIалгIай АССР халкъа боахам дегIабоалабара Паччахьалкхен планах доклад йир Нохч-ГIалгIай АССР паччахьалкхен планови комиссе председатела Е. В. Брыксина.

Заседане иштта ладийгIар 1975 шера Нохч-ГIалгIай АССР Паччахьалкхен бюджетах 1973 шера йола Нохч-ГIалгIай АССР Паччахьалкхен бюджет кхоачашъярах Нохч-ГIалгIай АССР финансий министра П. Я. Гуфеова яьча доклада.

Депутаташа — массазарча комиссей председателаша, членаша Г. Г. Самарскa, Ш. Хадзиева, Л. П. Ясинецкес, Н. Ф. Чинайкинас, В. П. Слесарева, Ю. В. Суворова, У. А. Исмаилова, Н. Б. Миронова, Ш. Я. Дурдиева, М. А. Ибрагимова, В. Б. Назарова, кхычар а шоаш къамаьлаш доаш онталетка деьхагIча, къоастамбеча шера дахьа толамаш дийца на Iеш, белгалдаьхар республика халкъа боахам сихагIа дегIабоалабара новкъара ен дола кхоачамбоацараш а.

Белгалдаьхар, республика халкъа боахам эзала хьалбелга, цу гIулакхо хиш декха лаьттала шорде торо на дуьга, хьайбеш чудоакхаду комплексаш геттара мела хьалъелга, хоасераи промышленноста производствени мощностех кхоачам хилла пайда ца эцалга, цIенош, школаш, больницаш, кхыйола культурно-бытовой объекташ хьалъяр, нах бахеча моттигашка газ чуйиллар, хьаа кхочам бар дедара леладига, бахача наха бытовой, торгови, медицински гIулакх деча цIенкхаьтта кхоачамбоацараш дола гIа.

Парте XXIV съезда КПСС ЦК декабрьски (1974 ш.). Пленуме решенешка КПСС ЦК Генеральни секретара новкъоста Л. И. Брежнева цу Пленуме даьча къамьалош ма яхара комиссеша йоагIаш йола предложенеш юкъейихьар 1975 шера халкъабоахама планеи бюджетеи проекташта юкъе.

Заседане дакъа лаьцар Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатела Х. Х. Бокова, КПСС обкома шоллагIча секретара М. Ш. Башаттирова, республика Министрий Совета Председатела заместителя С. В. Синельникова, Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретара Г. В. Садокина, республика Лакхехьарча Совета Президиумен Министрий Советен кхьболча белгалхдамерча болхлоша.

* * *

1975 шера 8 январе цхьадагIа хоржача Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета IX сесси хьаедлаш хилара духьа дения Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиумо Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета планово-бюджетни комиссена, промышленности, гIишлошъяра, транспорта, бувзама комиссена, юрта боахама комиссена, укхцIеноли социальни Iалашона комиссена, халкъа образованел, культура, спорта комиссена, бахача наха коммунальни бытовойн гIулакхаш дара комиссена торговлен общественни кхачаш комиссена, Iалам лорадара комиссена, кагирхой гIулакхашта йолча комиссена тIадиллад 1975 шера Нохч-ГIалгIай АССР халкъа боахам дегIабоалабара Паччахьалкхен планага, 1975 шерарча Нохч-ГIалгIай АССР Паччахьалкхен бюджетага, 1973 шерара Нохч-ГIалгIай АССР Паччахьалкхен бюджет кхоачашъярах йолча отчетага хьажаргIе а хьожийта. Цунца цхьана Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиумо массазарча комиссешка дIахайтад 1975 шера Нохч-ГIалгIай АССР халкъа боахам дегIабоалабара Паччахьалкхен план кийчъеча КПСС ЦК декабрьски (1974 ш.) Пленума решенешкарен парте экономически политика дейшаьта хетаь КПСС ЦК Генеральни секретара новкъоста Л. И. Брежнева даьча къамаьлашкарен хьалхале йIе еслга, производства эффективность лекхъяра, технически прогресс сихъяра, къахьегама оесарле дегIабоаларе, яраха продукци дикагIа хилийтара, материальни къахьегамен затраташ кIезигагIа дIа а йоахийташ халкъа наха товараш дукхагIа хилийтара, бахача наха торговни бытовойн гIулакхаш дехкаa тоадара, производствени мощностах боах ба йоахийташ ул чIаракресналген сихдара, чурча резерваех балагIа пайда эцара, лаьттах пайда эцалта тоадара дейшаьта къаьстта терхам тIабахийта безилга.

СОВГIАТАШ ДАЬКЪАЛА ХИЛДА ШУН!

КЪАХЬЕГАМХОШТА «КЪАХЬЕГАМА ВЕТЕРАН» ЯХА МЕДАЛЬ ЯЛАРАХ ДОЛА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

УКАЗ

1974 шера [illegible] ... ре арадаьнначa СССР Лакхехьарча Совета Президиума Указага хьежжа дукхача шерашка цIена къахьегарах къахьегама толамаш белгалдахара СССР Лакхехьарча Совета Президиума цIерагIа «Къахьегама ветеран» яха медаль лойла ухх новкъостанта:

Амзоева Зайнап Акопьевнайна — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода жилищно-коммунальни отдела специальни барзкъаш дуттачоа.

Аврамцева Елена Владимировнайна — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода жилищно-коммунальни отдела кладовщица.

Абасалиев Магомед Абесалиевича — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода № 1 йолча цеха вокхкагIволча оператора.

Абрамов Тимофей Игнатьевича — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода № 5 йолча цеха слесара.

Акматов Николай Ивановича — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода № 2 йолча цеха слесарь-инструментальщика.

Алавердина Любовь Абрамовнайна — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода центральни лаборатора лаборанта.

Анисименко Алексей Николаевича — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода № 2 йолча цеха оператора.

Андрианова Екатерина Моисеевнайна — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода № 2 йолча цеха оператора.

Афонин Александр Яковлевича — «Грознефтехимремонтстрой» треста механизаце участка слесарь - аккумуляторщика.

Базаров Николай Ивановича — «Чечингушстройматериалы» производствени объединение планови отдела начальника.

Базульшикин Михаил Ивановича — Нохч-ГIалгIай гIишлошъеча Управлене гIишлошъеча механизаце яра управлене токара.

Баутдинов Шахид Кутуевича — «Грознефтехимремонтстрой» треста производственно-технически комплектаце управлене муьд тIаботтача болхлой бригадира.

Балуменко Андрей Дмитриевича — Нохч-ГIалгIай гIишлошъеча Управлене гIишлошъеча механизаца яра управлене экскаватора - машиниста.

Барбигов Николай Петровича — «Грознефть» объединене Грозненски автотранспортни контора слесарь-инструментальщика.

Башилова Юлия Николаевнайна — магистральни продуктапроводий Грозненски районни управлене йоккхагIволча диспетчера.

Башкаев Виктор Николаевича — Грозненски наливной станце мехкдаьтта продукташ чуеттара оператора.

Берестецкий Марка Моисеевича — магистральни продуктапроводай Грозненски районни управлене проектно-конструкторски группа начальника.

Богданов Михаил Петровича — «Нефтехимзапчасть» завода слесара.

Бойко Петр Никоноровича — Грозненски ацетонови завода планироване йоккхагIволча инженер - экономиста.

Блохин Иван Семеновича — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода № 10 йолча цеха электромонтера.

Борискин Петр Сергеевича — «Грознефтехимремонтстрой» треста № 1 йолча гIишлой-монтажни управлене газоэлектросварщика.

Борисов Михаил Михайловича — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода № 2 йолча цеха слесара машиниста.

Ботвинкин Андрей Викторовича — «Грознефть» объединене Грозненски автотранспортни контора газоэлектросварщика.

Бутько Николай Андреевича — «Грознефть» объединене Грозненски автотранспортни контора капитальни ремонта участка йоккхагIволча мастера.

Власов Алексей Спиридоновича — Грозненски ацетонови завода транспортно-бедаль цеха специка.

Воробьева Анна Антоновнайна — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода № 4 йолча цеха кладовщика.

Воротынцов Тихон Ивановича — «Грознефтехимремонтстрой» треста № 1 йолча гIишлой-монтажни управлене асфальтировщика.

Гаврелюк Зинаида Дмитриевнайна — Грозненски ацетонови завода йоккхагIволча кладовщика.

Гаршман Павел Кузьмича — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода № 5 йолча цеха слесарь - машиниста.

Головин Борис Николаевича — Грозненски «Электроприбор» завода профсоюзе заводской комитета председатела.

Габалова Зулейа — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача заводе ремонт еш производства слесара.

Григорьева Лидия Кузьминичнайна — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода № 1 йолча цеха оператора.

Градасов Александр Николаевича — «Грознефтехимремонтстрой» треста механизаце участка электрослесара.

Гаушенко Иван Тимофеевича — «Грознефть» объединене Грозненски автотранспортни контора шофера.

Гурьев Евгений Семенович — Нохч-ГIалгIай гIишлошъеча управлене гIишлошъеча механизаци яра управлене прораба.

Ветошкин Аркадий Алексеевича — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода № 5 йолча цеха компрессорщика.

Горохова Раиса Прохоровнайна — «Грознефть» объединене Грозненски автотранспортни контора хьахочов.

Грабовой Иван Ивановича — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода № 2 йолча цеха слесарь - машиниста.

Гронов Иван Афанасьевича — «Грознефтехимремонтстрой» треста гIишлой-монтажни управлене слесарь-монтажника.

Давыденко Сергей Ивановича — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода ремонтни производства слесарь-инструментальщика.

Дедешко Иван Васильевича — Нохч-ГIалгIай гIишлой управлене гIишлошъеча механизаци яра управлене автокрана машиниста.

Демидов Александр Яковлевича — «Грознефть» объединене Грозненски автотранспортни контора шофера.

Деньгуб Александр Даниловича — «Грознефть» объединене Грозненски автотранспортни контора токара.

Джоба Леонид Никитовича — «Кавказэнергомонтаж» треста Къилбаседа-Кавказски монтажни Управлене Грозненски монтажни участка крановщика.

Добрынова Анна Александровнайна — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода № 6 йолча цеха оператора.

Демидов Анатолий Ивановича — Грозненски ацетонови завода нормировщика.

Дробот Александра Стефановнайна — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода № 8 йолча цеха товарни оператора.

Дронов Иван Степановича — «Нефтехимзапчасть» завода хьахочов.

Дубицкова Ирина Петровнайна — Грозненски наливной станце мехкдаьтта продукташ чуйоттара оператора.

Егоров Михаил Ивановича — Нохч-ГIалгIай гIишлой управлене гIишлошъеча механизаци яра управлене участка начальника.

Ениев Сулейман Хоснутдиновича — Нохч-ГIалгIай гIишлошъеча Управлене гIишлошъеча механизаци яра управлене токара.

Енин Петр Ивановича — «Грознефть» объединене Грозненски автотранспортни контора хьахочов.

Еременко Дарья Филипповнайна — «Грознефтеремонтстрой» треста № 1 йолча гIишлой - монтажни управлене каменщика.

Ефимов Николай Петровича — «Грознефтехимремонтстрой» треста № 2 йолча ремонтно-гIишлой управлене прораба.

Жуков Павел Зиновьевича — производственно - товарни контора участка начальника.

Жуков Николай Афанасьевича — «Кавказэнергомонтаж» треста Къилбаседа-Кавказски монтажни управлене Грозненски монтажни участка слесара.

Загороднии Антонина Федоровнайна — Нохч-ГIалгIай гIишлой управлене гIишлошъеча механизаци яра управлене гIоеча болхлочоа.

Захаров Иван Лаврентьевича — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода № 3 йолча цеха йоккхагIволча оператора.

Зашенин Федор Ивановича — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода ремонт еча производства котельщик-слесара.

Зарва Михаил Зиновьевича — Грозненски ацетонови заводе растворителий цеха [illegible].

Зенков Петр Дмитриевича — Грозненски ацетонови завода бродильни отделене йоккхагIволча аппаратчика.

Изранов Махмуд — «Грознефть» объединене Грозненски автотранспортни контора [illegible].

Каменев Степан Дмитриевича — Нохч-ГIалгIай гIишлой управлене гIишлошъеча механизаци яра управлене слесара.

Кандырина Анна Петровнайна — «Грознефть» объединене Грозненски автотранспортни контора инструменташ дIателачоа.

Капаева Мария Семеновнайна — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода жилищно-коммунальни отдела специальни барзкъаш дуттачоа.

Капшухова Елена Петровнайна — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача № 8 йолча цеха товарни оператора гIоенчайна.

Киреев Прокор Архипович — «Нефтехимремонтстрой» завода пилорамщика.

Кононова Валентина Прокофьевнайна — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода № 8 йолча цеха товарни оператора.

Коратина Евдокия Тимофеевнайна — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода № 5 йолча цеха оператора гIоенчайна.

Костарнов Семен Ивановича — Нохч-ГIалгIай гIишлошъеча Управлене гIишлошъеча механизаци яра управлене слесара.

Кот Кондрат Герасимовича — «Грознефтехимремонтстрой» треста № 2 йолча ремонтно-гIишлошъяра управлене плотника.

Котова Зинаида Михайловнайна — Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совета аппарата машинисткана.

Красовская Галина Дмитриевнайна — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода № 5 йолча цеха участки начальника заместителя.

Крашенкова Зоя Дмитриевнайна — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода № 8 йолча цеха товарни оператора.

Кудинов Виктор Владимировича — «Грознефть» объединене Грозненски автотранспортни контора шофера.

Кузнечикова Евдокия Георгиевнайна — «Грознефтехимремонтстрой» треста № 1 йолча гIишлой-монтажни управлене штукатура.

Кунцов Василий Ермолаевича — «Грознефтехимремонтстрой» треста механизаце участка слесарь - медника.

Курьянова Валентина Федоровнайна — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода № 6 йолча цеха йоккхагIволча оператора.

Кутлугузин Борис Шарипович — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода № 9 йолча цеха йоккхагIволча прибориста.

Ласкаев Якуб Ласкаевича — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода № 2 йолча цеха слесара.

Лимоникова Антонина Сергеевнайна — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода № 8 йолча цеха товарни оператора.

Лисицина Нина Савельевнайна — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода центральни лаборатора йоккхагIволча инженер-химика.

Лисицын Михаил Ивановича — «Грознефтехимремонтстрой» треста № 1 йолча гIишлой-монтажни управлене прораба.

Ломовцева Вера Ивановнайна — магистральни продуктапроводий Грозненски районни управлене диспетчера.

Ловягин Григорий Прокофьевича — «Грознефть» объединене Грозненски автотранспортни контора шофера.

Лукотенко Сергей Максимовича — «Нефтехимзапчасть» завода плотника.

Лычагин Петр Ивановича — Грозненски ацетонови завода технологически оборудованена ремонт яра слесара.

Макаренко Михаил Яковлевича — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода № 6 йолча цеха слесара.

Манусьянц Георгий Арменаковича — «Грознефтехимремонтстрой» треста № 2 йолча ремонтно - гIишлошъеча управлене мастера.

Маркин Николай Михайловича — «Грознефть» объединене Грозненски автотранспортни контора шофера.

Маркетантова Матрена Алексеевнайна — «Грознефтехимремонтстрой» треста № 1 йолча гIишлой - монтажни управлене штукатура.

Матвейцов Иван Ивановича — В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода № 3 йолча цеха машиниста.

Менос Сергей Александровича — «Грозгипросельхозстрой» института группа кулгалхочов.

Милов Анатолий Михайловича — Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совета гаража шофера.

Мусаев Гадзи Ахметовича — «Грозгипросельхозстрой» института группа кулгалхочов.

Масакин Александр Петровича — «Грозгипросельхозстрой» института проекта кертерча инженера.

Недогонов Иван Зиновьевича — производственно - товарни контора оператора.

Неклюдов Петр Александровича Нохч - ГIалгIай гIишлой управлене гIишлошъеча механизаци яра управлене слесара.

Никишина Екатерина Ивановнайна — «Грознефтехимремонтстрой» треста № 1 йол-

(Чаккхе тIехьаргIа хургда).

ХIАМА ХЬАКХОЛЛАРА ПЛАНИ БЮДЖЕТИ

(Чаккхе. Доладалар 1-чу агIо тIехь). [illegible] те 1975 шера 310 миллион сом дIадаха дагарIаш.

СССР Госплана кхи [illegible] а хьекъаллин правительства рашенегIа [illegible] городской боахама объектийн дагарIа [illegible] дахьа [illegible] ролагIа дIадира йола средстваш дIахьуга [illegible] де дезаш [illegible] делладара [illegible] предложенеш.

Депутаташа [illegible], экономически стимулированеш, халкъа боахама дола дерга тоалара [illegible]. СССР Госплана кхыча организацеш [illegible] ху деналенеш хьажаш я. ХIанз отраслейта дола дера генеральни схемах лаьца, СССР Министрий Совето, кхьайолча отраслешкарча ху схемашка хьажа а ма-дд, чIоагIъяй уж, схемашта юххера а де дезар сихагIа де министраш деххарйина а баьб.

План юкъара боахами культурех хьалхьера кхыча доархIамеча дешаех предложенеш йоалаяй. Дукхача депутаташа критически замечанеш йир кхьайолча министерствашта, СССР Госплана, кхыча организацешта.

СССР правительства тIадаьларах бокъо я цона бюджетно-плановни отраслевни комиссей заключенешка бегIаьш а депутатий къамаьлашка йоалаьш а йолча ерригача предложенешка теркам тIабахийта хьожаргхилара царех йоагIаш йола решенеш тIаоIаргхилара дIахайта.

СССР халкъа боахам дергIабоалабара Пачхьалкхен план йиллар аьлар юххера а къамаьла деш Н. К. Байбакова, вай мехка экономика дегIадар доархIамегIарча дешашка теркам тIабохийтаца критически хьажара хьалс, халкъа боахама деррига довкъошка халкъа боахама гIулакх дара дIаоттаяза эргIошна дикка резерваш йолга хьа а хьекхар. План кхоачашъеш уж дешаш СССР Министрий Советон СССР Госпланеи хаддамаш чIахьожаш болаш хургда. Коммунистически парте кулгал а деш советски халкъо пятилетка чакхйоаккхача [illegible] задаенаш хадал хьалха кхоачашъяра шерра социалистически яхь йоаржаергхилара, [illegible] вай Даьхе [illegible] дIало а чIоагIбара а халкъа дахара хьал-торо деррагIа тоаергхиларе а ше тешаш йолга [illegible].

СССР Лаккхехьарча Совета палаташка къаьст-къаьста голосовани а ъ барригаш а [illegible] а болаш чIанйиар. Совета Советаи Къамаи Советаи [illegible]жетни отраслевни комиссеша тоадаьрий доархIам а беш, 1975 шера СССР халкъа боахам дегIабоалабара Пачхьалкхен планах дола Советски Социалистически Республикай Союза Закон.

Дей повестка кхоалагIча декъах — 1975 шера йола СССР Пачхьалкхен бюджетахь 1973 шера СССР Пачхьалкхен бюджет кхоачашъярах йолча отчетаки юххера а хьамаьл дир СССР финансий министра В. Ф. Гарбузова. Цо аьлар, СССР Лаккхехьарча Советага хьажа дIаенна бюджет Союза Советаи Къамаи Советаи планово-бюджетни отраслевни комиссеша а сессе депутаташе дьхча къамаьлашка а йизаи хьаз а дьалар массаша а тIеэбаш а йир. Бюджетага дика хьоастамеш хьажаро а сессе юкъаро а тьакьехкар КПСС XXIV съезда, КПСС ЦК 1973 шера декабрьски 1974 шера декабрьски Пленуми решенеша маяххара, КПСС ЦК Генеральни секретара новкъоста Л. И. Брежнева дьхча къамаьлашка экономика хьалхьара дикъе оттадьча деккхарашка хьежжа из оттаьхилар. Бюджето Iалашдау халкъа боахама ерригача довкъошта финансировани елга, халкъа дахара хьал-торо дIахо айелга, пачхьалкхен оборони ше чIоагIбелга.

Планово-бюджетни отраслевни комиссеша предложенеш йоалаяй халкъбоахама паьна къаьст-къаьста даокхамаш хуваараш цуша дийзе СССР Пачхьалкхен бюджета доходаш 125 миллион сома цуча доагIаш оборота тIерча налога 92,3 миллион сом, пачхьалкхен предприятеши боахами организацеши пайдагIа оча платежий чотах — 27,7 миллион сом, хIаьта оборайн тайп-тайпарча [illegible]ех йоалаш доходаш чотах 4 миллион сома дукхагIа хиийта.

СССР Министрий Совет [illegible] миссей предложенешка хьажа а хьежар уж тIаэна йетаргйолаш а дийрдIар.

Планово-бюджетни отраслевни комиссеша оттадаьча ерригача дешашка, хIаьта иштта депутаташа хьача дехарашкен предложенешкен СССР финансий Министерство теркам тIабохийташ хьожарг а я царех йола предложенеш СССР Министрий Советага дIа а лургда. Цу дешех цIа гIулакхех депутаташка хоам бергба.

В. Ф. Гарбузова юххера а аьлар, советски халкъо IаьIьмате чIоагIа дог уразтта къахьег КПСС XXIV съезда решенеш кхоачашъяра тIехьа. Шеко яц, Советски Союза къахьегамхоша, Коммунистически парте кулгал а деш, йiсларIа пятилетка чакхъяккхача шера социалистически яхь йоаржаергхилара. Цо чIоагIа тешам болийтарба 1975 шера плани бюджети толамца кхоачаш а тIехкоачаш а ергхилара, коммунистически общество хьалхьара сийлахь-йоккха планаш кхоачашъяра цаьъ тIа керда боакха тIа боакхаргхилара.

Депутаташа палаташка къаьст-къаьста голосовани а аь тIанийцар 1975 шерарча СССР Пачхьалкхен бюджетах дола Советски Социалистически Республикай Союза Закон. Палатай планово-бюджетни отраслевни комиссей тоадаьрий доархIам а беш 1975 шера СССР Пачхьалкхен бюджет чIоагIъяй доходашка дилача 208.598.531 эзар сом, расходашка дилача 208.410.750 эзар сом, расходел дукхагIа доходаш 187.781 эзар сом а долаш.

Халкъа боахама финансированени ера расходаш — еза промышленность, гIишлошъю индустри, йаьтта кхачанаш промышленность, юрта боахам, транспорт, жилищно-коммунальни боахам, халкъа боахама кхыдола довкъош дIахо дегIадоаладара дIадохийтар деррига лаьрдIача 102.630.255 эзар сом хургда, социально-культурни мероприятешта хьожалер — деррига 76.822.142 эзар сом, царна пачхьалкхен социальни страховани бюджетах 25.934.987 эзар сом хургда.

Мехка оборона дьоцалаьр 1975 шера 17.430.000 эзар сом.

КПСС XXIV съезда Директиваш маяххара хьатIадоагIача шера советски халкъа дахара хьал-торо дIахо айяра мероприятеш чакхъяхара дьожалерга 21.459.000 эзар сом шера лаьрдIа, дIаьта иштта 1.000.000 эзар сом 1967 шера кхачалехье подписках бахача мала юкъе йоаржаръ хилача пачхьалкхен заемашта вогашена ера.

Закон оттадаьча союзни республикай бюджеташ.

СССР Лаккхехьарча Совето чIоагIйир 1973 шерара СССР Пачхьалкхен бюджет кхоачашъярах йола отчет.

Цул тIехьагIа сесо дийцар дей повестка дьхьагIа дей — СССР Лаккхехьарча Совета Президиума Указаш чIоагIдар. Цу дешах хьакъехьа доклад йир СССР Лаккхехьарча Совета Президиума секретара М. П. Георгадзе.

СССР Лаккхехьарча Совета Президиумо, аьлар цо, СССР Лаккхехьарча Совета хьалхара сесси хиначул тIехьагIа тIаэйцад. СССР Конституци маьхкара СССР Лаккхехьарча Советага хьажара дIачуладе доагIа цхьадола Указаш. До кладчико хоам бир ху ханкъа «КIанига IалашIбаь болча дезалий бераша пособеш хьожадарах», «Севоки балхаш тIа болча болхлойн гIулаккерча налеш къахьегамаш хьалех», «Хаьна болча бокхлойн гIулаккерча цаккйн къа хьегама хьалех», «Эскара анрамента во[illegible] ааяр тораддах» дола Указаш тIаIйна хилараа. «Нох П. Н. Демичев СССР культура министрала хьожаварах дола» Указ.

М. П. Георгадзе уж Указаш тIаIйеза деррдоалаьга дикъдир.

Лаккхехьарча Совето СССР Лаккхехьарча Совета Президиума Указаш чIоагI а дир доагIаш дола законаш созаш тIа а йицар.

ИIслагIа держе СССР Лаккхехьарча Совето шолагIча сесси деи повестка чакхьяхай. Сесса дIакъайоалга хьакхайнадир.

(ТАСС).

КХОАЧАМБОАЦАРАШ ЮСТАРДАХА ДЕЗА

(РЕЙДА)

Гудермесски района «Дружба» совхозе хьайбаши иштта Iа доажах, цу гIулакха вел дика кийчо яй хьожаш хилир укх, дешошка «Сердало» газета, рейдова бригада.

Кхоъ шурай - товарни ферма я «Дружба» совхозе. Фермай коллективашта юкъе яьржача социалистически яхье хьалха я шолагIча отделене коммуниста Баташев Хьусена кулгалдеча ферма коллектив. Дика да цу ферма укх шерара балха хьоххамаш а.

Укх шера халкъбоахама планегIа 700 тонн шура яккха езаш хиначча цхьайтта бетта 724 тонн яьккхай. ТIехкхоачашъяй пачхьалкхенна из продукци дIаялара халкъбоахама шера план а. Иштта, шера 565 тонн дIаяла езача цхьайтта бетта 563 тонн дIаели[illegible].

Социалистически яхье хьалхале яккхарах совхоза карара кара тоал Iше байрах ер шу доладелча деиз шолагIча ферма коллективага я.

Хьайбаш чулатта воркI помещени я цу ферме. ИIаьйха я помещенешка. Кхаь помещенега хьежача мия кор мара нийсдалазар хьэга бIалг боацаш, дIаьте хIара кора из деррига а дIалоацаш чIах са доагIе полиэтиленови плевка тедай, шолагIа рама дIаоттаеш сагъа.

Доацаш дIайеш дика тоалйеш да. ЦIена а уж дIаьтта шортигаш а.

Доаркашта вахье [illegible] яхье тьаха а шура хIара кхоабеча Iаттагара 2500 килограмм шура яккха доахар тIа а шица цхьайтта бетта 2565 килограмм шура яьккха Батаева Залпа. Итт бетта кьча отогех, яхье хьалхара моттиг яккхарах 16 сом ахчаи премии елар цуна. Иштта дика къахьег доаркашта Дудуркаева Каймас, Оплевгиар навас Айманех йоIе Аминатеи, комсомолкес Гаитиреева Зурес.

Бить муьIарагIа [illegible] чулаттача помещене доаркашта, бежа Iуша беча балха бехктохаме ферма зоотехник Измайлов Мовлади ва. ХIаьта ккиха шира помещене дега балхех жоп дала дезар ферма бригадир Баташев Хьусен ва, — йоах шолагIча отделене урадлахьо Гебертуев Хьамзата. — Цу гIулакхо шерагIа ярхийтай социалистически яхь, кIезигагIа нийсдолийт кхоачамбоацараш, хIаьта ферма кулгалдоашта дикагIа гу хьайбаш леладераштэ тар дикагIа болх бергбола фу де деза, кхидар. ХIара доаркаша Iадмеж сийрда бос болеш цил хIадат, хьамча иккаш еийй. хIаьта бежа Iуштa аьла боанбе хачийн гужурки, керосини иккаш еийй.

ХIара дийнахьа доаркашта йоакхача шура дIаязъеча ведомоста тIа хьож тхо. Цо хьахокх тIехьхьарчa дика ферме йоаккха шура дешара дега тIаххетига. Иштта, 1 декабре ферме 963 килограмм шура хьакхa ханнaьле 16 декабре 1094 килограмм яьккхай. Цунца цхьана лаккхуи хатт шурай хьоаннe а. 1 декабре 3,2 процент хиннадале 16 декабре 3,6 процент-яр из.

Фуд бахьан?

План 660 тонн йолча хьайбашна Iа даккхийтара 2275 тонн-мара йол еш фермана укх шера, хIаьта салос пала 3000 тонн йолча — 2100 тонн, ча — 600 тонн, хьаякIий гIадаман — 300 тонн, сенаж 500 тонн езача цхьа килограмм аьлазаь. ХIаьта из доакъар Iа даккIийтара тоьаргдоланнга кхета а деш хьайбаш чуссадаьча хьалхарча дешошка рационагIа йоагIа ши килограмм аьла метта 12 килограмм ча, 18 килограмм силос тела йолайир. Цунна цхьала лоткьелар доахаш ху шурa, цук хьоавад.

— Ши-шкаь хIара кхьбер оаха уж цитта. ДоагIенашка моша доакъар дал Iемача хьайбаша хьалха дукха бехам болаш лаьIар ча а силос а, — йоах ферма зоотехника Измайлов Мовлади. — Цхьабакъда хIара да ше доало дикагIа дуир. ХIаьта шура а тIакхета йолайир. Цхьабакъда шурай хьоавал дола яр. Из кхоуш лакхьелар рационега хьежка дуккахьор буса хIара Iетта 18 килограмм силос, ши килограмм йол, хIара Iетта цхьацка шиъ доаграм кхоачаргйолаш концентрированни доакъар теха кийчбаь мух, 0,5 килограмм бакий витаминни хьоар теха 10 килограмм ча йола доалаь ча.

ХIанз рационега хьежна кхоаб хьайбаш. Доахаша мотта IескагIашa а цу йол. ХIанта лаьрдIача гуьалдоа дIаш ферме йисача аьлех хьайбаш рационагIа кхоабаш хуш, амма бутт чекйболаш цхьа килограм юсаргйоацалга.

— Йол кхоачаелча доакъар кийчдеча пеле концентрированни доакъар тоал Iаерша хIаьд а деш ча тергда сакъ, — йоах Измайлов Мовлади.

Доахаша ху шура лок не хьайта мег аьла моттел шиттe кийчдаь ча телам хила, цхьабакъда шурай хьоаньа кIезигагIа хургхиларах шеко яц. Из дика кхетаду ферма кулгалхоша а специалисташ а.

ПаргIата дика а цхьаьгIча ферма красни уголок чуйола помещени. Цхьабакъда тай ферме хиначa дийнахьа хьайла яр ия. Хьайийлдача чухьа шийла яр, керда газеташ, журналаш доацаш дьсса матер истолаш, ия радиоприемник, телевизор. Ноацаш а ферма бийсана хьайбай помещенешка дежурни болча бежа Iуьнта уж ше бисча бIоахбала йоп боле лаьрхIа хьакхоастаьь моттиг а.

— Бежа Iуьнта лаьрхIа долам хa цу тайпара цIе, — йоах отделене управляющи Гебертуев Хьамзата. — Эзар фуд — ненх оттаер. Из долаш а. Укх дешошка дIа а оттаергья.

Совхоза цхьоалагIча отделене ферме дохх тхо. Ийлла я ферма кое хаIараш. Воацаш из хаьхо.

Ферма наьторе, дIачудахадехьа хьайбай помещенешка хьож тхо. Доахаш, дукха кхоаба хьайбаш, Iаскачеш чулатта алх помещенеш я укхаза.

Аьа хIана доацаш Iаь зама да дика кийчъяй помещенеш. ШолагIча отделене сама чухьа йIаьйха хургйолаш полиэтиленови плевка техай корашта. Болх беш я чура пувхаш, кхо арадоаккха ерриге транспортераш, доахаша автоматически хьиа меллаьду установкаш. ЦIенен тоаденнея да доахаш. Хоалуш да бежа Iуша, доаркашта шой балха декхараш дика кхоачашдеш долга.

Цхьан помещене бежа Iуша Мусханов Вахидаца къамаьл хилар тха.

— Рапьа еий хьо балха? — хетт оаха.

— Балха-м рапьа ма варий са, — йоах Мусханов Вахида. — Цхьабакъда совхоза, ферма кулгалхоша тхоаьх еча йоакхоле рапьа вен-ка. Дийнахьа а хIаьта бийсана шелаелча а чувала вIоалаьла, воцача вотъадала, болх болча салаIе йиш йолаш моттиг яц-ка. ХIанз а хьаццалдац тхоца. Iай болх бара дика дика [illegible].

Ферма [illegible] теркамерIа тха ферма заведующи Нарисов Таха.

Доаркашта, бежа [redacted] ферагача коллективо [redacted] болх бу хьаьъоххача, кхоача документашка хьалха болеш болаш конторе гIо вай, — [illegible] аьлар:

— Цига-и дe хIаьш документ. Се деррига документаш леладора конторе да. Цига гIоргда вай, — аьлар Нарисова.

ТIехьагIа техкаш [redacted]лар контора чуйола помещени Iаш заммалахь болх бара кийчъяь ца хилар.

НалагIа Iалашe хенаш хиначу кухка кIезигагIа да цхьоалагIча ферме Iалашдаь доакъар а. Иштта, силос 4500 тонн езаш хиначча — 1760 тонн, йол 700 тонн хила езача — 560 тонн мара Iалашъяьад.

ШолагIча отделене ферме-ги доакъар хийчду пех в йолаш йол кхоачаелча цуе метта кийчдеь ча тела торе ер хьайбашта, хIаьта цу тайпара пех йоацача цхьоалагIча ферма боахлоша фу дерга-хьогI йол кхоачаелча? ХIанз цунна даьа жоп доло бол ферма кулгалхой.

Укх бетте хьалхарча деношка йоаккхаш хиначул дукхагIа а хIанз ферме йоаккха шура. Иштта, 1 декабре 858 килограмм шура хиннаьле 16 декабре 936 килограмм яьккхар. Цхьабакъда шурай хьоаньа дикка лоткьенай. Масаль, 1 декабре шурай хьоаньа лаьрхIача 3,6 процент яр, хIаьта хIанз — 3,4 процент.

Дика болх бу доаркаша а бежа Iуша а. Шера планегIа 1930 килограмм яккха езача цхьайтта бетта 2002 килограмм шура яьккхай хIара кхоабеча Iаттагара.

Социалистически яхье хьалха я районе меттел республике а йиц хеза доаркa Бердар Амина. Дукха ха я цо шура яккхара укх шера ше тIайийца декхар кхоачашдаь. Иштта дика хьоаххамаш гойташ къахьег доаркаша Хамурзаева Ирабус, Зарнаева Хьалас, Манаева За[illegible].

Красни уголоке пенегIа хьаьтеха е доаркаша хIара дийнахьа а бетта а йоаккха шура дIаязъю графикаш. Бетта мел шура яьккхай хьацьоххача графика тIа октябре бетта яьккхар мара белгальяккхаяц. ХIаьта хIара дийнахьа йоаккхар дIаязъеча графика тIа цхьанкха тайпара йоазув дац.

— Фу бахьан доланц кийсдешид уж кхоачамбоацараш? Спецбарзъаш деннадац, яхаш аьсталгаш ма бий болхлой? — аьнна хаттар ду оаха ферма кулгалхошка.

— Дика кхетаду оаха. Хьайбаш леладераштa салаIера помещени ма хилча йиш яц. Цхьабакъда фу дергда хоаш дац. Города гарга я, кастта дIайоаккхаргйер ферма лаам, дукха ха я укхаза керда гIишлош хьа ца ю. ХIаьта къаьлла помещенеш каст-каста йоахаш хаддамза тоаеш латт. Из бахьан долаш хьайбаш леладераштa салаIера лаьрхIа цIа вIештIехьадиккха йиш йолаш дац тхо, — йоах Нарисов Тахас.— ХIаьта спецбарзкъаш уж дешошка дIалургда оаха.

Харц ва Нарисов. Ферме иштта дIаяккхай дерхIаш хиннч, из бахьан долаш керда гIишлош хьа ца ош кхачa йолча торонех пайда ца бевар ферма кулгалхоша. ХIанз красни уголок чуйола помещени хьайбаш леладераштa салаIера вIештIехьахилла йиш йолаш я. Эзар фуд — бетал.

Ферме дIалохьаш, лаборатореи хьалхаша айячa цIе байракха тIадахар тхо. Из хьал сийна айнк хоаш дацар.

Лоаша аьнна хьалхадирь метта доахараш кхоачашдара хоар, могар деш болх бу совхоза хьайбаш леладераша. Цхьабакъда, цар балха хьалаш, салоIвата вIештIехьаккхара кIезига хIама ду совхозе а фермай а кулгалхоша. Кхоачамбоацараш дохийта хана дIадехa хьажа беза.

«Сердало» газета рейдови бригада: И. ЛЮТЕРОВ — Гудермесски района шура болхама продукци кийчъеча дикалга хьожачеи пачхьалкхен инспекце инспектор; С. ВИСИТАЕВ — ВЛКСМ Гудермесски горкома инструктор; М. ХАМАТХАНОВ — тха корр[illegible].

Юрта городе санна я

Тамошинка-сиха дIайоа за. Каневски района Ново-Мински станицерча колхоза председателах Переверзев Иван Николаевич вала дукха ха йоаца хьалха хеталу. ЛоалIеча — 34 шу хилар.

Кирова цIерагIа яр йоакха колхое я — 19 эзар гектар ла деррига лаьтта. Атта дац цу боахама доал де. Бакъда, хIаьта а председателов вIештIехьадьалаш правлене, коммунистий, колхоза активи новкъостала кулат боакха пайде луш болаш, Краснодарски крайе хьалха шитта боадам бе. Колхое 375 трактор, комбайн, автомашина я. Фермашка — 7600 бежан, 18 эзар гIерга хьакхарч я. Укх шера болхама пачхьалкхенга дехкад 19000 тонн алат, дукха пескареш сокла, тIиуарган, фуид лаьрхIа хьажоIаш, дукх. Колхоза хIара гектаро юкъера лаьрхIача 580 сома продукци яр. Колхоза хIара шера болча пайда хаддавза 8,5—9 миллион сома тIа латт.

Дукха пайда хьатIабоатIаш хиларо торо хуллийт юрта вахаре культурно-бытовой хьаьттам кхоачалаьшдаре дукхагIа ахча дIадахийта. ХIара шера гIерга хьалдара [illegible] сом дIадохийт.

ТIехьарча хана Ново-Мински станице культура Дворец, колхозхоштех специалистштех чуйе хIаьарча тайпара цIенош, юкъерчи музыкальни школашта лаьрхIа зала, больница-поликлиникехи объединение, плавательни бассейн а йолаш юкьарча Дворец хьалъяьй. 50 километр хьасаьжахк тротуаршан асфальт йохкий.

Колхозе болх беш 50 юрта боахама специалист ва, колхоза чотах институташки техникумашки дешаш 60 саг ва. Цулунха тамбаь а из школа чакхъьякхай кагородь шоай дьай даьтта бахх бе сиаш да.

Колхозо доазто [illegible] доакха дикаь дола председатела, Ленина Октябрьски Революцени ордений кавалера, экономически Iилмай кандидата агронома И. Н. Переверзева.

СУРТАШ ТIА: Кирова цIерагIа колхоза председатель И. Н. Переверзев. Доладьс станица маьрке.

[illegible] Ф. ШУЛЕПОВЕН суртий, ТАСС фотохроника.

ТХЬАМКА — ПАЙДАНЕ КУЛЬТУРА

Дика Iомаьй Белецски районна Ленина цIерагIча колхоза къахьегамхоша тхьамка кхедара говзал. Боакха пайда бу боахама цу техничеси культуро. Из бахьан долаш шерагара шерага шерду колхоз тхьамка дIадув кхаш, хIара шера дикай хьушкаш чуэл.

Иштта, йiслагIча пятилетка укх дьхьагIча, кьоастамбеча шера 40 гектара тIа кхедир тхьамка. Кхаш леладераша хьайкаре бахьа балхо дика толам баккхийтар. Пачхьалкхенга из культура йоакхара шера халкъбоахама план кхоачашъяь дукха ха я. ХIанз пачхьалкхенга денвар планал совгIа да. Укх шера план 40 тонн йолча юкъера лаьрхIача 60 тонн тхьамка лоакха дерхI Ленина цIерагIча колхоза кхаш леладераша.

План 10 центнер йолча колхое хIара гектара тIара 12 центнер тхьамка доаьхх. Цхьабакъда цхьайолча къахьегамхой цо хьоадхи хи а боккхагIа ба. Масала, Алиева Зайлавк кулгалдеча звенос хIара гектара тIара 15 центнер тхьамка йоакъеша дорд чуерь, хIаьта звеньевойе мее 0,3 гектара тIара ши тонн чуийцар. Цу гIулакхо тера хилийтар тхьамка кхедара яхе шера дика диь шера кхоачашдье.

Дог гIоадоахаш да сай долча къахьегамхоша Хасарбиева Белитас, Куказова Хавватас, Вагапова Табаркас дакха толамаш а. Тхьамка кхедара укх шерара цаьц юкъера лаьрхIача 180 — 200 процент кхоачашъяй царех хIоране.

Дальчох кхоачамбаь Iе дага бац колхозхой. Керда дехкарах уттаду цар доашта хьалхашка: ТIадоагIача шера 50 гектара тIа тхьамка дIаде лаьрхI цар.

Дика хьуакъьям кхедара хIаннае а лара йоланц ба укх. ЛаьрхIа вIачагIаьлахча механизировани отряде хIара дийнахьо юкъера лаьрхIача 30—40 тонн органически удобрени юл тIадоагIача шера тхьамка хIаьургдолча кхаьна. ХIанзле дукха хIама ца эзаш ши эзар тонн органически удобренеш йиллай цар кхаьнка.

Из болх беш къаьстта хьинаре къахьег механизаторашa Плишев Бека, Гайрбеков Хьасана, Хадашев Сайд-Мохьмада. Дийнахьара балха норма юкъера лаьрхIача 130—140 процент кхоачашъю царех хIоране.

ХIанз тхьамка рассада кхеера парникаш кийчъеш ба колхозхой.

Дика хьоахамаш гойташ къахьег колхоза техника тоаеш бохкача механизаторашa а. Техника тоаяра укх шерара йiсьлагIча квартала лоаш хьаьла хьажха кхоачаш а я хIанз тIадоагIача шера цхьоалагIча квартала чотах болх беш ба уж.

[illegible]

НОВГОРОДСКИ ОБЛАСТЬ. Солецки межрайонни лабораторни станцешка К-6 сортах дола селекцеши фу хьаьлла яьхай. Ше гIулакх хеи дола боахама фуда Iалашдаш а станице дахьа гIулакхо цхьана сорташ дертаза, дукхагIа волонкисти кхиеталан [redacted] Iобажара чIоагIайта а [redacted] хьажа оттагIа а болчуша беррига хуйхиа хула. Цул совгIа К-6 [redacted] ба хьоасолоша денагIа хьувтьаш хиларна а.

СУРТА ТIА: станице йоакхагIа боле агроном В. Иванова боалашашка дIадахьийта кийда фу нел дика да хьожуш бола.

А. ОВЧИННИКОВА сурт, ТАСС фотохроника.

БIаьстенга жимма кийчлу

ТОРОНЕХ ПАЙДА ЭЦ

Укх шера Iалаш хьалха хьархоашта ахтув болаш цо хиларах алат чудераздар тIехьалларна гурахьа алат дIадувенга а хаба лаьтта дикар а тIеьхйайьяр.

Тха совхоза алам леладераша яхе а дукхагIа алат дIакъиа лаьрхIад йiслагIча пятилетка чакхйоалача шера. ХIаьта уж толаше кхоачашдара техника бола бергйола техника хьаь еш. Цу гIулакха деррига ваьаш оарцагIдаькхал тха механизаторийка.

Цар йоррига бех хIаьа материсойша бе. ХIарадар бера сaнна шьй машина соцахьа хьун. Лорг алло моторага ладуаргI, цуо «лаз» моттиг малагIа я хьож, дукхагIа хьехкалуча узалика хьож.

Механизаторашо машенаш хава кийча ве массашкахьа дIаклоча электрогазосваршик Айдамиров Абу-Супьяна. Цо-м шой доалара гIулакх дасьехкар гураьхьа алат чуваши а. Массайтта машина бола [illegible] тIа дайа: мотоблок хьакхонх комбайна дорг цатху. Сварщика кулг эшаш дукха моттигаш кийсдора.

Чоалханов чоагIа белитхьаьмаш бе токарна пехара болх. ХIанз аьлча, трактораштa эшача оатхалох дукхагIъяраш «Сельхозтехника» объединене йоацаш тхоай мастерсе хьаьа еваш хул тхо. Лакха говзал йолаш токараш хиларах дика вIаштIехьдовлаш тха эшеш йола оатхал кийчъе с къахьаргъа цхьакъттаоттие.

Токараш комсомольца Абубакаров Шареудин Даалаш Сайд-Салахьа къона бале а Iаькьмате дика шоттан шоай балхах.

ХIанз, дукхагIа йола говзалла техника бIаьстанга кийчъеш хIина, къаьста дукха йолх ба токарий. ХIаравар моцкьхелхаш йоагIа укх бола кораш оатхал хьоар е юкъаметтаоттиар дехаш. Из цол толажо вле а шерех цхьанкха а бIуьхкаа маханиизмаш.

Исмаилов Мальмадэ трактор йуйолайер сцепление муфта ша бола. Цона бар тха мастерской [illegible] «Сельхозтехникера» [illegible]. Машина [illegible] ер. ХIаьнах секундай комсомольца къахьегарб [illegible] лаьрхIар. [illegible] оагIуе хоаддаь. Из а дьакха передачай коробка [illegible] хьакхаа из оагIуе [illegible] хир дьвахха чу а оттаеш дIахетуар. ТIовкха хотача моттига сварка а ль токари станока тIа [illegible] дIаоттабир вал. ЧIоашша хина йола аракьаир трактор. Юхе а уххазе [illegible] сварщика Айдамирова Абу-Супьяна кулг.

ДукхагIа даьле а [illegible] цу мара даккхоц заводера арайдача МТЗ-50 кхача трактора тIехьешкарча моста сателлитий соазо.

Сиха юкъу ва. ХIаьта боахамашка а «Сельхозтехника» объединене а массаза хилиц вз чIоагIа эшаш а хоатташ а йола оатхал. Дукха уйла йир оаха из оатхал тхоай мастерсе хьае е юкъаметтаоттае гIерташ. Юкъьалаш даьр метта боакхе хьаддар. Оттаеш гIаражъ дIачуцхьарга [illegible] йоацаш сой [illegible] йоалийташ шьрре хьа а ль оттаьяр. Из дукха леладар. ТIаккха иштта худ хьажа кхача тайпара йод.

Соаза кьатIайоалача мастерска чура ше токарни станока ндьтьаш хьайнар. Цул тIехьагIа борзa втулка хьа а ль мастерия йистая дIасIорто вIешта буртика ютаеш махагIа цутехар. ХIаьта из чура дIахьехар чуттача соаза сомалга хьежжа. Иштта тоаль трактор лигь-лиг шера леларехлар гучадалийта тхона.

Кхи кIезигагIа доархIаш бемаш да мотораш цех. Оалаш аккаллара: «двигатель машина вер да». Цул низага, цуа оборотанка эвежжа мара машина къахьегаш оасарле лекха Iола йоаш яц. Из тоабе хеpал совгIа цу тIа дола дер техникаа хаац дола. «Ха йисте вааIIчоа лаш гоно дейнада яхаш да вай кица, дуана а дойна Эгиев Дадаша дика доаз двигатела эшар. Массайта шера цук карагI дукха моторовна чакхдаьнвад. Ше тоабаь балнаба аьыла хета мотор маьл сашал тIа а бьакхе тамаа яд техкача машина тIа дIатIаоттабе могаба из.

Иштта лакха говзал йолча ремонтникаша, шоай техникех дог дезаш механизаторашa къахьегарах укх шера кхашкарча балхаша юкъатеха тIехьагIо ремонт е доладенладале а тIа яра кхьачар йiсьлагIча квартале техникашa ремонт яра алат кхоачашъе. Иштта трактор контрольни механика Мунаева Саире тоалаш бехи мастерсара араяьйтай.

ХIанз тха мастерской чубоалийь 15 трактор латт. Уж хьатIадоагIача шера цхьоалагIча квартала чотах хургья. Царех цхьайраы [illegible] ремонт е езаш я.

Гураха алат чуйна доалаьде бола зант а хьаккабаш а хьокха комбайнаш дахьа дIаоттаяй. ЧарIаш хьахаргIоаш [illegible] хIоаш оттаь, кIир теха а. Машина хьесхалуча мукхьоаче узамашта дIаеча хиекхад.

ХIара участка [illegible] ремонт бе ба [illegible].

1975 шера [illegible] доалача болхаша юртбоахама техника шой ханнахьа [illegible] кийчъяра Шелковской района колхозий, совхозий, «Сельхозтехника» объединене механизатораша, инженерно-технически болхлоша дIайолаьль социалистически яхь а [illegible] социалистически яхь йоаржаеь, къахьегача механизатораша доаг [illegible], тоаежжей юртбоахама кхоачаш ремонт елга хадар хьалха чакхдаьха.

Из бакхтоеаьара гIулакх тоалашца кхоачашде тха тоаpонаш я.

Я. ТАРАМОВ, Шелковски района «Аттуринский» совхоза механически мастерской заведующий.

«Арктика» форда тIа даьннад

ЛЕНИНГРАД. Балтийски заводе хьадаь «Арктика» аха атомни ледокол болх миштта бу хьажа форда тIа даьккхад. Кемаш хьадира дикъе Iнжанеш техникин кортIадьаьа лтаре кердатIе лар юкъедоа-ладеш хьадаь да керда атомоход. Из хьадеча болтийцшнта новкъостал даьд мехка бIаь совгIа йолча предприятешкарча Iилмадоша, инженераша, болхлоша. Из доккха, низ бола кема чоалхаречеа техникаца, автоматикаца Iалашкьд цар. Централнни отсеке яттт этаже йола цIа миссел лаккхача бронированни «сейфа чу» — оттаьь латт атомни реактор.

Советски да уттIабеча флота флагмана ше болх бе доладелча къадбаседехьарча форда наькъашка гIолла дIаккхувларгьи транспортни кемай караваш, къаибасеиеи норалешкахьара навигаци йIаькъергья.

СУРТАШ ТIА: «Арктика» яхача атомохода капитан Юрий Сергеевич Кучиев. Балтийски завода болхлоша кема хьалеш хинна хе дага лоацаш совгIата еннай цуьна тIатулла касиц. Лохехьа — «Арктика» яхача атомохода ходовой рубка чу.

С. СМОЛЬСКЕ сурт.
ТАСС фотохроника.

ДИКАДАРАШТА ХЕТАДАЬ ВАХАР

Тхьеста шу даьннача хана Кубански мединститута студент вар Белгородера Алексапольский Федя. Дзйшна ваьча зIамагIвола «воеллор» яха званиг елар цуьна. 77-ча кавалерийски волке гIулахх деш вар из. Эскаре гIулахх даьлIавеча Симферополе болх бир по.

1941 шера августе 51-ча арме тIема госпитала начальник хуь Алексапольский Федор Яковлевичах. ТIема наькъаша дукха дIалоха кийдив из.

Госпиталаш! Ма дика йоаз уж тIема ветераншта. ХIанз я цул дагардоалаш дац лоркйиц медицински йижарийн «кIаьда» кулгаш, Цар халача хьалашка фронта доазонашта юхе палаткаш Iе а йогIаш вахаргхилара дог урапттадеш операцеш еш юха а фашисташта тIаIазар дара салтий мугIарашта къаеухийтар чоьлаш хиннарашь.

Цу тайпанарча госпиталашка чакхбаьлар Федор Яковлевична деррнгача тIема 4 шера хала, бакъда сийдола боевни дора болх.

Дагаух иоп. Алексапольскева ше Къилбаседа - Кавказски фронта сортировочни госпитала начальник волаш дIанха коллегай халача балха деноша бийсаши. ТIом чакхбоаллаш из бIаргаго йиш яр город Кутаисе, Серноводска, хIьата тIанч Грозиерча госпиталашка.

Даьлен тIема инвалидий госпиталь. 30 шу хьалха санн хIанз а вай городерча Шолжа берда йистте удд из. НохчГIалгIайченера баьцка да Iеш Дагестанера, Къилбаседа - ХIирийчера, Черсий - Балкарой-чера укхаза дарба де боагIа тIема ветераниш. Царех лукхагIбараш боазащ цIийн даь цIийн яьхне безбеш за Федор Яковлевич.

— «Сона чIоагIа дика зевташ да госпиталь йойлахача хана денз сайца болх беш дукха нах хилар, — аьлар Федор Яковлевича. — Уж бе лораш Кхарик Аваковна Азумаяни, Раиса Демидовна Кочиева, Анаида Григорьевна Абазова, Максим Иванович Пересетенко, Елизавета Тарахзнова. Керда баьккхараш — Ольга Борисовна Рогальская, Борис Александрович Пащенко, Лариса Васильевна Шейн, Мкртыч Кирокосович Маковян. Шенча дег тIара ноай беррага безам, къахьеган дIалу цар гера бе а делла моастагIа вохаеш хиннача цаьла хIанз а ца ерзаш йола чоьнаш ерзаяра гIулакха.

Госпитала медицински йижарех, къахьегама ветеранех Вера Павловна Горковенкох, Мария Нерсесовна Соровянцах, Олимпиада Алексеевна Поповайх, Валентина Михайловна Крышкинах, Ирина Петровна Белошевскайх, Клара Григорьевна Ситниковайх, хьыбарех безаме дуьц иоп. Алексапольске. Цар массене а къонах болаш дIабоалабеьб госпиталера ноай болх.

Укхаза йоахо ю кагирхой. Каст-кастIа госпитале практике хуа Грозиенски медицински училище денза богIа нагий нахи мехкарийи. Практика чакхъяьначул тIехьагIа госпитала Iалаьмате дикача коллективе балха совн царех цхьабараш.

Госпитала коллективахи цул кулгалхочохи чIоагIа хоза дийцар укхаза дарба дайташ болча дукхача Сийлахь - боккхача Даьхен тIема дакъа лоацаш хиннараша.

Нохч - ГIалгIай АССР заслуженни лор, къахьегамхой Грозненски городской исполкома. Совета депутат ва Федор Яковлевич Алексапольский. ХIанз нйссалаегIа кхаь тоссаб хоржархоша из депутаталла хоржаш. Толлийца кхоачашду цо горсовета тIехьожама комиссе председатела декхараш.

Федор Яковлевич Алексапольскена еннай «Знак Почета» орден, 6 медаль, «51 арме ветеран» знак. 70 шу даьннад цуьн. Массаза а хьалхарча мугIаре латташ хьаноагIа тIема дакъа лоацаш хиннарий гIулакх делга ший хьалйара декхар лоархIаш вола из безаме саг.

СУРТА ТIА: Ф. Я. Алексапольский.

С. ГАРСКЕ текст.
И. БОРЩЕВСКЕ сурт.

УНАХЦЕНОН ГIУЛАКХАШ ДАРА АВТОМАТИЗАЦИ ЕШ ЛАТТ

12 ноябре денз 15 ноябрга кхачалца «ЭВМ база тIа йола медицински информационни системаш» яхача проблемах советско - американски цхьана ь симпозиум хилар Москве. СССР унахцIено лорайра Министерства рамкашка вIешгIехьашкха яр симпозиум.

АПН-о дехарех, симпозиуме йийцача проблемаех дувц СЭВ членаш долча мехкашка медицински техника дегIаккхуьлара йолча координационни центра кулгалхочо, медицински техника Ерригосоше Iилма-толкамен испытанеш ечеи института директора Утамышев Рустем.

— ЭВМ-ах база пайда эцаргбола медицински информационни система хьакхолларвай заман медицина керттера лостамех цаI. Цу дакъе вай мехка разработкаш ега социалистически содружества мехкашке хьаьча электронни вычислительни машинай Едини системах пайда эцара ларда тIа вIаштIехьлаькхад. Къаьстта терко ю шийна чу поликлиника йоаз дукхача профила типовой больница медицински информационни системей хоадаш болча лазара тайпах бахача наха массови [illegible] ергйола системей хьакхолларе.

Вайнига хьалхеш латтача йоккхийча дарбан учреждениешта юкъе керттера зенно а пайда белггаларча моттигашка поликлинически диспансерни гIулакхеш долга Iалаш а деш 600, 1000, 3000 наьха чулатта дукхача профилех йола типовой больницаш.

Вай заман йолла больница, поликлиника, санаторий — цу кхача производственни предприятена пайсбала йоаш йола чоалхане боахам. Цу чоалханеча хIаман ерригача отделашка дерйIа болх белга вIаштIехьаеккхара медицински автоматизированни системаш эш.

Хургйолча автоматизированни больницана даьрзIа зIанзе подсистемаш хьакхоллаш латт: Белгтаьрча лазара формализованни историй банк», «Палатни отделени», «ЧIоагIача терапии палатан», «Операцеш ю блок», «Функционални диагностика отделени», кхин а хьалхара. Поликлиника чуйолча больнице медицински техникех пайда эцара учета автоматизации, кадрай учет, материально - технически Iалашо, бухгалтери — ерригача деяйца дьячв, управленецн юкъарча еррига службаш хургъе цу системана чуйоагIаш.

Профилактика — вай мехка унахцIено лорайра керттера принцип. Цул тороеш. тIехьаарча хана сиха лоххьалар медицине вычислительни техника балхе маьяерах. ЭВМ база тIа дуйлача профилах йолча типовой больницашка типовой профилактически центраш хьае йиш я хIана.

Лазара хоадаш болча тайпанех бахача наха обследовани ергйолча информационни система рамкашка кардиологически онкологически лазараша обследовани яра системаш вIаштIехьйоахаш, типовой областной флюорографически центра кхьйола системаш хьакхоллаш латт. Уж медицински практике юкъейаьро тоьро дургья лазаршта профилактика яра декIараш ананеяи технически вооруженностен кердача боарам тIа кхоачаш де.

Чакхъяьнача симпозиуме советски американски социалистиша дукхагIа терко еш яр, пациентех йолча даннеи «банкаш» оала информационни системаш вIаштIехьъякхар, цу даннеита обработка ерех уж гаьна дIакхачийтарех дешаш, американски Iилмахоша хьахеллача ТВМ/370 яхача системо болх бера белгалонаш. Къаьстта чIоагIа терко тIаоташ яр хIана болх беш йола дукхе тайпа больничи системаш: психиатрически больницай группена гIулакх деча, бахача наха профилактически обследовани еча, кхин а цхьача системашта описани яра хетаь доклааш.

(АПН).

Туристий наькъашка

Вай республика къахьегамхой вахара тIехь-тIехьагIа шерагIа юкъейоагIа туризм. ХIана, советски халкъо Сийлахь-боккхача Даьхен тIем тIа котало яьккха 30 шу дезара хайчо ена зама, Нохкхера ГIалгIайчух къаьстта дукха ба шоаш салоIача хана тIема сийлен моттигашка хьажа лоаш.

Дукха ха йоацаш вргIенарча туристически пIерманшнапа Грозный — Волгоград — Астрахань — Грозный маршрутах экскурсе баха хилар вай республикера 400 совгIа къахьегамхой. Царна юкъе бар болхлой, гIуллакхера нах, хьехархой, лораш, юртбоахама болхлой.

Волгограде пхе сахьата исторически моттигашка хьожаш хилар вай мехкахой. Уж хилар Сийлахь-боккхача Даьхен тIем тIа майра латаш ноай синош дIаденнача советски тIемахой памятникаш долча, Мамаев боарза тIа, музеешка, кхыча лоархIамеча моттигашка. Нохч-ГIалгIайчен къахьегамхоша зизаш дехкар вай мехкахочоа, Советски Союза Турпала Нурадилов Ханпашийна йиллача мемориални Iовкъе тIа.

ЦIабоагIаш туристаш хилар Астраханерча исторически моттигашка хьожаш. Къаьстта чIоагIа цар терким тIаозаш яр Астрахански Кремль а, кердача кинотеатра вестибюле йоккхача хIага купола кIал ягIа тропически моттигашкара пальмаци фикусаши.

Дукха кердалар довзаш, экскурсех вIаштIехьъйлача раш туристаша баркал оалаш чакхбаьлар из пайдане никъ.

Я. БУБНЕНКО,
тха штате воаца корреспондент.

Редактор Т. А. ТЕБОЕВ.

ДОАЗОЛ ДЕХЬАРА

Сингапурски калейдоскоп

АВТОМОБИЛАЦА СИНГАПУРЕРА МАЛАЙЗЕ КХАЧЧАЛЦА

Вай бIаьшерсн тхьовлагIча шерашка Джохор яхача пролива тIа оттаьча километрови дамбас Малайзеца Сингапур вIашагIтехар, тIехьагIа гIайре а ьвина яла йиш йолаш хиллацар тIеххьаргьяр. Ши мехка юкъера бувламаш чIоагI ме ду шу дамба тIа гIолла дукхагIа нах а транспорт а дIа-хьа аха ьялар. Сингапурера промышленни товараш дIаух, вIьета пролива дехьа уллача Джохор-Бару яхача городера дегIаухаш латтача сингапурски промышленноста даьрхIа бедал вIайола машинаш хьаух. Туристаш, хьоашалгIа болха гаргара нах, Малайзе бехи нах Сингапуре ух болх лехаш. ХIара дийнахьа 14 эзар машин дехьа а сехьа а йоал шига гIолла. Экономисташа лаьрхIачод, ихм ткъе шу даьлча шоэза дукхагIа хургья шу тIа гIолла тIехьъювле транспорт а ях а. Цхьабекъда, хIанз а тIехь дукхе нийсду ,цу дамба тIа дIатIараволача легковойи грузовойи автомашинай йIаьха очередаш. Фу дергда дIахо?

Шинда а пачхаьалкхено цу дамба шерье лаьрхIад. Дерригда балхаш чакхдаьха даьннача тIехьагIа (1976 шу юкъехьачаь чакхдовла мег уж) дуй шорал хIана йолаш йолча 9 метрагара 25-га вIаккхоргьа. Ялх мугIарах дIа-дьа ухаргьа транспорт.

«АЬТТУВ БОАЛАШ ЭКСПОРТ ЯРАХ» ЛУШ ДОЛА СОВГIАТ

Сингапур перевалочни база хиина, торговлеш ена юкъедиттар хиина зама дIаьяннай. Укхаза хIанз кемаш, мехкдьттахимически кхийолеш оборудовани хьаю. Цхьабекъда моттигере рынок Iалаьмате готтига я, из баьцан «хьахиннай» экспорта, керда рынкаш лехара проблема. Шин цу хьалха кхьеттал ю экспорта товараш лоаттадергда, «доргга» яха лозунг хьелхамер оттадир правительстас.

«Нью-нейшн» яхача газето беча хоамах, укх гаргтарча хана кхоачашбеш хургйи «аьттув боалаш экспорт ярах» совгIат даларах йола положени. Из вIаштIехьъяиккхара болх чакхбаькха йоалаш лаьт лаьрхIа йола комитет. Из совгIат, хьожалеча, хана теркалдергда экспорта дукхали из пилагIча рынке ахай, пунах хьабола пайха, къаьстта «хаьнча» рынке «чакхъкла» цул яко дIаккхачар, кхин а хьалдаран.

КРИЗИСА ТАЛГIЕНАШ

«Iалаьмате чIоагIа хала а хеташ ховн бу оаха мутa, дунен тIа хIанз экономически хьал ю оттар бахьан долаш, болхлой кIезигбе безача тхоаш кхин а хилара». «Техас инструмент» яхача компане оаш болх [illegible] укх хана дена. «Эзар гаргга болча сингапурпашна из тайпа ю кхаьвш кхаьчар цу фирма даьшкара. «Техас» инструмент» яхача компанегара из масал хьанйяр кхыча мехкашкарча капитала электроника промышленносте предприятешна, эггара хьалха американски ярашь нашь. Болх цIон кIезигбарь компании дIайолаелар транспорте, коммерчески секторe. Капиталистически дунен тIа дIайолаелача инфляце, экономически депрессе, эггара чIоагIагIа наха хотташ долча товарашта маькам тIатохара талгIенаша Сингапур а кьатIатехар. Масала, къахьи билоза продукт дегIахар 1974 шера хьалхарча ах шера соакхарча цу хана нийсдча, шозза кIалиглелар цига.

Сингапурски бахха нах дIайиберий ассоциаце президента Уоллера дукха ха йоацаш дIахьахачер, кхин а кхиндерашь.

аьлар, экономически хьал метта ца хоагIе, банковски секторах гIулакхаш деча сферанех эр хургда аьна.

МУССОНАШИ «МОНЕКСИ»

Муссоний районашка доккхий географически толкамаш дара Дуиеи хьалкьашта юкъера програмина кхоачашъе даьрзIа хиларца дузаделина, исследовательски совещани хилар Сингапуре. Из тайпа хьалхаро совещани соацьа хилар Советски Союзе а. «Стрейтс тайнс» яхача газета хоам цаберра, хIаьале 34 мехко хьахайтад «Монекс» аха цIеволча цу Iилман экспериментe дакъе даца раьза шоаш хилар. Царна юкъе — Инди, Япони, Австрали, Индонези, Сингапур, Таиланд, кхин а кхьдола мехкаш. Советски Союзой США-ех тоххамаш дара Iилман оборудование лу. Экспериментe дакъа доацаргда кхь спутнико, лаьрххIа кийчдаьча «Iилма» кемаша, вагь эзар совгIа волча Iилманхочо.

«Монекса» лерхIар — муссоний механизм, цул сухал Iомаяр, цул ларда тIа Iалама низа духьала къовсам лоаттабара рекомендацеш оттаяр.

Ю. САВЕНКОВ,
АПН спец. корр.

Сингапур.

БАНГЛАДЕШ: КХО ШУ ДАЬННАЧУЛ ТIЕХЬАГIА

1971 шера 16 декабре Малхболлен Пакистане пакистански тIема бIаьо капитуляци ярах йолча акти, кулг лаьдьиул тIехьагIа чакхбаьлар шоай кортамукъале бахьан долеш бенгальски халкъо баь тIом. Кхьметтел цу хана кхетадора къонача пачхьалкхена хьалха латтараша боккъонаш йола кортамукъале яккхале кхы а дукхача операцешь яра политически къовсамаш лоаттадеш тIагIертта къахьегсн дезалла. Юкхаранаша деш тIемо дIалакбаь бохам меттаоттабара совгIа, оалаш тIара хувиа, езаш яр кхаьча тIехьале а. Цудухьа дархIа йогIа, Бангладеш къалкъа Республика кьяминей, коталон Дя хинне дIаэтта 16 декабрь къелца, моцалла, лазараша, йовзуь-дешар ца харац къовсам кхайккабь хьалхара да а.

Халеи тIагIертта болх фе бешш, дера ер тIеххьара кхо шу Бангладешера. ТIадеттахора мехаш кхачен продукташтеи дукхагIа наха хоаттиш долча товараштея, хIанз тIехь къабе болх боацаш дукха нах ба. Дукхача даьцье средствашн беилли па тоьавица, дукхагIа йина-ресурсеши низи бохаш меттеоттабара балхашта хIаккийтарца дувзадена да из. Этта хьал кхы а халача доакх чурча реакце деладеча тайшача балхаша, мехка экономически диверсеши саботажи вIаштIехьболх до. Массехк районашка дIанз а китадац шоай гIуллакхаш законах йоацача аьттехьарча партешен маоистешен. Муджибура Рахмана правительствос тIагIертта къовсам лоаттабу инфляцеца, кхачан продукташи, наха дукхагIа эша товараши тоъаш ца хиларца. Коррупци, спекуляции кулакаш деш дIадаккхара цIенхаштта къовсам лоаттабу.

Iалаьмате халача чоалханерча хьалашка тIагIертта къахьег Бангладеш правительствах халкъон тIемо йоккхь промышленность, юрта боахам меттаоттабеш, мехка экономика, общественни практически вахар кердача, прогрессивни ларда тIа оттадеш. Помещикашка бисса лаьтта хьадаккхара тIаерзаь йола аграрни хувцамий програмне дIакхийкаьй. Экономике керттера лоацпер бе еллай пачхаьалкхен секторо. Цун ларда тIа хьалйи кьаман лоархIамегIа йола проблеман плановы хьисапе кхоачашъяра бала. 1974 шера хьалхарча пхе шера план кхоачашье болабеннаб мохк. Мехка чурча политически вахаре лоархIамегIа долла хIама хиннад конституци вIаштIехьдаккхари, тIаэцари, Бангладеше хьалхара юкъара хоржамаш чакхдахари.

Мехка чура экономически, политически социальни проблемаш кхоачашъяра шеко йоацаш кот гIортолга ю хувцаш йола тIайна халкъашта юкъе къонача пачхаьалкхен сий лакхдаларо. Позитивни нейтралитет леладара, тIема блокашка дакъе ца лацара политико, къулба — дIааттски субконтинентера хьал тоадара гIулакха шейгара дакъе юкъедахьаро къонача республико хоагIаш сий даьккхад шийь. Цул, хоалам болаш аьлча, тешал дец да, дунен халкъашта юкъерча реакце вакулисни тийша балхаш леладешна а, ООН членаль из аIазмар. ДIадахача шерашка хьинаре дакъе лоацеш хиннай Бангладеш дукхача азиатски дунен халкъаштe юкъерчеи форумашка.

Машар чIоагIбара, кхоккм кIаьдбара духьа, империалистически агрессеней кхача мехкий чурча гIулаккашта юкъеделхарая духьала цIенхаштта къовсам лоаттабу Бангладеш къа Халкъа Республика даим хьал а лоац цунна новкъостал я лу социалистически содружества мехкаша, эггара хьалха Советски Союзо а лен.

— «Вай мехкашта юкъе дIахьа гIулакхаш леладелга тоьамца цегIаух, дIахо йодача хана кхы а чIоагI а дургда уж кIоарг а дургда», — аьлар укх шера бIаьста Советски Союзе ше вена волаш Бангладеш Халкъа Республика премьер-министра шейха Муджибур Рахмана. «Оаха доккха баркал оал Советски правительствано советски халкъан кортамукъаделн къовсам лоаттабьча шераштa тхо хьаллацараи зIамта тхоашта цо деча новкъосталахи».

Чакхдоалаш латтача 1974 шеро дозза тешал ду ший мехка юкъера доттагIалн массе оагIорахьара дIа-хьа леладу гIулакхаши дIахо йодача хана кхы а чIоагIаургхилара. Официальни визитаца баьхка Москве хилар Бангладеша кхыча мехкашцарча гIулакхий, промышленностеи финансайи министраш. Советски кулгалхошца хиннача переговорашка дийцар дукхача лостамех советско - бангладешски гIулакхаш леладелга дегIаккхулиарен шердарен наькъаш. Советски специалистий новкъосталаша Бангладеша лаьттан чекаш тоххаш я, хьалъяь йоалаш латт теплоэлектростанци, Читтагонг кхача городе хьалье йоалеш латт электрооборудоване завод. Толамца дегIаух торгови гIуллакхаш. Советски морякаша йистедаькхад Читтагонг яха порт меттаоттанра балхаш. Советски Союза лакхерча кешара заведенешка деша багIа Бангладешера студенташ.

Котало яьккхача денз чакхдаьннача кхаь шеро хьахьеххар Бангладеша халкъ прогрессеи кортамукъалени наькъа тIа шийна каратIдаьннараш лурале кийча хилар.

Н. ОБОТОВ,
АПН комментатор.

КЪОНАЧА ХЬАЖАРХОШТА

Дукха ха йоацаш керда шу тIаккхача а школашка Iеа каникулаш дIадолаьаьла а. СалоIа ха бераьта сакъердамеи пайданеи хилийтара хьалхехьа йоахо яьй республика театраша, концертни организацеша, кхийолча культпросветучрежденеша. Сакъердаме спектаклаш, кердача шера програмаш кийчъяьй цар къонача хьожарашта.

Иштта, Х. Нурадилова цIерагIча Нохч - ГIалгIай пачхаьалкхен театро бераьта гойта кийчъяьй Iалаьмате сакъердамеча гуржий фаьлгах оттаьь «Майра Кикила» яха спектакль. Из пьеса республикерча театр лезараьта йоазаш я. Массехк шу хьалха чIоагIа салоIам хулаш хьайжар вай театро оттаьнча цу спектакьегIа республикера къахьегамхой.

М. Ю. Лермонтова цIерагIча эрсий драматически театро бераьта гойтаргья «Кетин тамашенаш» яха чIоагIа сакъердаме спектакль. «Кердача шера цIей» яхаш я республика техникий театро дешархошта гойта лаьйоIа програма. Нохч-ГIалгIай пачхаьалкхен филармоне сцена тIа бераьта бIаргагургья «Яхаш техьаш Сироежка хиннай» яха Ленинградерча эстрадно - театральни труппа оттаьь музыкальни спектакль.

Бераьта лаьрхIа сакърдаме Кердача шера програмаш гойтаргъя республикански пионерий Двореьо, кхыча культурно-просветительни учреждениеша.

А. БЕКАЕВ.

ДОТТАГIАЛА ТIЕХЬ ВIАШАГIКХЕТАР

Укх деношка Октябрьски района пионерий ЦIен шахматисташ вIашагIкхийтта хилар химикий культура Двореца шахматистий командаца. Цига счет 12:6 йолаш котбаьлар химикаш. Шоай партеш дика ловзийнр къонача шахматисташа В. Маслева, О. Сапрыкина, А. Ерошкина, А. Абрамичева, иштта кхычар.

Ши вIашагIкхетар чакхдаьккхача тIехьагIа счет 14,5:13,5 йолаш котъяьлар Заводской района команда.

Кердача шера цу тайпара доттагIала вIашагIкхетараш дIахо а чакхдаха лаьрхIад къонача шахматисташа.

В. ЖУК-ТРИПОЛИТОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

24 декабрь
I ПРОГРАММА

9.00 — Передачай програма. 9.05 — Ворбола телевидени. Iуйранйара гимнастика. 9.20 — Кердадараш. 9.30 — Б. Каугвер. «Ткой гIайре» яха фильм - спектакль. 15.10 — Передачай програма. 15.15 — «Хьа тамаре саг» яхача документальни фильма премьера. 15.40 — Грин. «ЦIе сийрда парусаш». Литературах йола передача. 16.10 — Вай мехка гIолла. Российски Советски Федеративни Социалистически Республика. 16.40 — «Хотелос». Передача дIакъу Советски Союза союза турпала, эскара инарала Батова. 17.10 — Воасбола телевидени. «Хьаьа, троцан». 18.00 — Идеологически фронта бIухой. Пропагандист Ха... (нохчий меттала). 18.00 — «Музыкальни пауза». 18.15 — Дунен терко юкъера обзовен (гIалгIай меттала). 18.30 — «Сата зама». 19.00 — Искусства мастерий концерт. 19.45 — Продукте декалле белхтоккаме хиларь. 19.50 — Воасбола телевидени. «Фордий кIеранаш» яхача телевизионни художественни фильма премьера. 1-гIа сери. 21.00 — «Ха». Информационни програма. 21.30 — Воасбола телевидени. ДоттагIий чехь-сифот. 22.15 — Ленинградски телевидене радиони эстради симфонически оркестра концерт. 22.55 — Кердадараш. Передачай програма.

II ПРОГРАММА

18.00 — Кердадараш. 18.15 — Воасбола телевидени. «Симукъане исташ». 18.30 — «Нохч - ГIалгIайчу гIолла». Информационни програма (эрсий, гIалгIай меттала). 18.50 — Хоамаш, реклама. 18.55 — Киножурнал. 19.05 — Бурув сиха тохара мастер (нохчий меттала). 19.15 — «Наб а гIа бIаргадовр а» (гIалгIай меттала).

25 декабрь
I ПРОГРАММА

9.00 — Передачай програма. 9.05 — Воасбола телевидени. Iуйранйара гимнастика. 9.20 — Кердадараш. 9.30 — Воасбола телевидени. Мультфильмий програма. 10.00 — Воасбола телевидени. «Фордий кIеранаш» яхача телевизионни художественни фильм. Хьалхара сери. 11.05 — Искусства мастерий концерт. 15.10 — Передачай програма. 15.15 — Воасбола телевидени. Документальни фильмай пропаганда. 16.10 — Даьхен исторе очеркаш. 16.40 — Воасбола телевидени. Концерт. 17.00 — Тема — тахана. 17.30 — Воасбола телевидени. Кегархой творчество. 18.00 — Коммунисташ хьалха латт. Шалински совхоза коллективах (нохчий меттала). 18.30 — Музыкальни пауза. 18.30 — «Нохч - ГIалгIайчу гIолла». Информационни програма (эрсий, нохчий, меттала). 18.50 — Киножурнал. 19.00 — 0-3 дуьгIаш я. 19.15 — Документальни короткометражни фильмий дунен ...къасто фоьера Ленинградски 17-гIа фестивала фильмаш — призераш. «Токарь» яха телевизионни документальни фильм (Ленинград). 19.55 — Воасбола телевидени. «Фордий кIеранаш» яхача телевизионни художественни фильма премьера. 2-гIа сери. 21.00 — «Ха». Информационни програма. 21.30 — Воасбола телевидени. «Нежданный хьаша» ...гIа». Передача дIакъу Добовзе... вас. 23.00 — Кердадараш. Передачай програма.

II ПРОГРАММА

17.05 — Концерт. 17.50 — Киножурнал. 18.00 — Кердадараш. 18.15 — Воасбола телевидени. Пхьабуьрга... уж дешилан. 18.30 — Телевидене Волгоградски студе передачаш. 19.15 — Книжкай тархе тIа. Семен. «Лакхале». 19.25 — Документальни фильм. 19.30 — «Вайнах» яхача илланчий халхарийн Нохч-ГIалгIай Пачхьалкхен ансамбла концерт.

РАДИО

24 декабрь

6.30 — «Юртара Iуйре». 7.20 — Республикански газетий обзор. 8.25 — Инструментальни эшараш (гIалгIай меттала). 18.00 — Суда хьалхашка эттав. Солса-Хьажи мурлий товбана керте латта Янаров (гIалгIай меттала). 16.15 — «Якъе вьанчи коллективий перекличка» яха корреспонденцу (нохчий меттала). 16.30 — «Вошал хилар законаца» яха радиоочерк. 16.45 — Промышленни болхлошта. «Къахьегамо хьежна сийле а яз. 18.00 — Керда хоамаш (эрсий, нохчий, гIалгIай меттала). 18.40 — Атеистически дувцараш (нохчий меттала).

25 декабрь

7.20 — Республикански газета обзор. 8.25 — «Вай ниа ДоттагIалеца бе» яха общественно - политически беседа (гIалгIай меттала). 8.40 — Ашараш. 8.45 — «Шун чIаккхIехо шун шоай бе я» яха лора беседа. 16.00 — «Рака духьала доаттабеча къовсамех гIулакха вежинш». Профессор Чаплина беседа. 16.30 — «Баркал хилла хьона, дийтор» яха корреспонденци. 16.30 — «Юртара вахар» (нохчий меттала). 16.45 — «Интернациональни дезаме юкъе» яха корреспонденци (гIалгIай меттала). 18.00 — Керда хоамаш (эрсий, нохчий, гIалгIай меттала). 19.30 — «ХIанзарча хенара хьона саг» яха радиовыпуск (гIалгIай меттала). 20.00 — Халхаре эшараш (нохчий меттала).

ХАОТТАМ

Тахан дукха моркхаш а йолаш, доадаш йовчаш а йолаш, гIийло мух а хьекхаш температура республике гIолла 0 — 5 градуси Грозне —1 — 3 градуси йIовхал а йолаш кхеш тарху.

Кхоана моркхаш а йолаш наггахьа сийрда а йолаш, цхьайолча моттигашка кIеэлг-дукха йоацаш а йолаш, къаьгга йолча хана, дохи а доадаш, цхьайолча моттигашка баь ша а болаш, хушлуш, секунде 3—7 метр мух а хьекхаш сайре фегара температура бийсана 2—7 градусе шелал йолаш, дийнахьа 2 градус шелалгара 3 градусе йIовхалла кхоачаш хила тарху.

Метеостанци.

ТХА АДРЕС: 364051, г. Грозный, Ленина улица, 11 (3-гIа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-96; редактора зам. — 3-30-11; Iедато кхаьа секретара — 3-34-38; партийни вахарел культурен отделай — 3-61-46; промышленноста отдела — 3-42-30; юрта боахама отдела—3-42-28; письмой отделее бухгалтерен — 2-80-71.

НАШ АДРЕС: 364051, г. Грозный, ул. Ленина, 11 (3-й этаж). Телефоны: редактора — 3-44-96; зам. редактора—3-30-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отдела партийной жизни и культуры—3-61-46; отдела промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства — 3-42-28; отдела писем и бухгалтерии — 2-80-71.

«Грозненский рабочий» издательства типографи. Революция проспект 7/84. Типография из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции 7/84.

Заказ № 11929.